

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejeman:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Izplača vsak dan sveder izvedenih delov in pravnih.

Inserati veljajo: petostopna petit vrsta za enkrat po 14 lin., za dvakrat po 12 lin., za trikrat ali večkrat po 10 lin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 63.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.

Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

P.d Stürgkhovo egido.

Dunaj, 6. novembra.

Simelj. In sicer iz Bienerthovega arhiva. V prednasanju je morda grof Stürgkh nekoliko boljši, zna takorekoč boljše čitati, kakor njegov, sicer ne neposredni prednik, toda povedal je v bistvu le stare fraze, obrabljene sentence in baš tam, kjer je zbornica pričakovala pozitivnih besed — je molčal. »Parlament ni sebi namen,« »vlada in parlament morata delovati rok v roki,« »treba je majoritete stvarnega dela,« »država in ljudstvo si nista nekaj tujega, temveč dva najožje spojena pojma,« »treba je sporazuma od naroda do naroda,« »draginsko vprašanje je splošno socijalni pojav« in tako z gracijami naprej; seveda tudi niso izostale besede, katere smo že večerj napisali, besede namreč o objektivni, nobenemu enostranskemu nacionalnemu vplivu nepodlegajoči upravi. In delovni program? Bienerth in Gautsch sta ga nam opetovano oznanjala, seveda ga je tudi grof Stürgkh prevzel v celoti: socijalno zavarovanje, združni zakon, vodne ceste, prometne zveze, uradniško vprašanje, reforma uprave, reforma finance, poslovnik, draginsko vprašanje — se imenujejo predloge, ki jih je posl. Presl v svojem medklicu imenoval »stari jedilni list«.

Seveda grof Stürgkh ne more nuenkrat imeti popolnoma »svojega« programa in samoobsebi umevno je, da je prevzel od svojih prednikov zahteve in naloge, ki so deloma jako nujne. Toda baš, ker jih je izrekel v onem splošnem nastevanju ter se izognil vsakemu označenju kdaj in kako hoče vlada ta program izvajati, je ta program splošno razočaral. Ministrski predsednik je sicer označil draginsko vprašanje kot nujno, ni pa se povpsel niti tako daleč, kakor baron Gautsch, ki si je vsaj upal povedati, v koliko akceptira predloge parlamenta in tudi glede zvišanja plač državnim uslužbenecem je rabil le splošne izraze, ne označivši niti več stališča vlade glede višine potrebnega pokritja. Edino, kar je v tem oziru povedal pozitivnega, je morda to, da vlada ne opušta junktima med uradniško predlogo ter novimi, v ta namen zahtevanimi davki. Cele vrste predlog pa, ki so jih v svojih programih označevali že njegovi predniki za potrebne, je novi ministrski predsednik, akoravno so

bile deloma v novem parlamentu že podane, očitno sploh odstavil: so to n. pr. reforma društvenega zakona, tiskovnega zakona (predvsem kolportaze), lokalne železnice (grof Stürgkh je danes govoril le o potrebi izboljšanja prometnih zvez, torej namesto stvarne programatične točke, postavil zopet splošno frazo). Seveda se je skliceval glede »podrobnosti« na program, ki je obsežen v prestolnem govoru, češ, da se hoče omejiti samo na »jedro«, toda zdelo se mu je pač potrebno, govoriti o galskih vodnih cestah, ter obljubiti tozadevno predlogo, — dalmatinske zveze pa že najbrže smatra za »posameznost«, o kateri ni treba več besed, akoravno bi bil po tozadevnih soglasnih sklepih državnega zbora, primoran smatrati baš to vprašanje za tako »jedro«, o katerem se s plača govoriti. Zivahni medklici posl. dr. Tresića, s katerimi je le ta očital ministrskemu predsedniku, da s najvitalnejši gospodarski interesi slovenskega juga prodani in izdani so bili upravičeni — grof Stürgkh ni imel besedice, da bi poleg galskih kanalov omenil tudi dalmatinske železnice.

Že v tem, navidezno malem detajlu se kaže ona nevtralizacija in objektivnost, ona, vsem narodom enakomerno naklonjena in vseh strankarskih vplivov prosta dobrohotnost vlade v pravi luči. — Poljakom, ki tvorijo velik klub, katerega naklonjenost treba za vsako ceno pridobiti — galske kanale, o katerih koristi dvomijo njihovi lastni sodeželani Rusini, Jugoslovani, oziroma Dalmatinci, katerih se ni bati — nič, akoravno se je šele pred nekaj dnevi cela zbornica soglasno izrekla za nujno rešitev dalmatinskega železniškega vprašanja, ki da je v interesu cele države! Tako v gospodarskih vprašanjih.

In v zgolj političnih?

Ko se je grof Stürgkh vzdignil, da izpregovori, so mu češki radikalci klicali: »Ne Vi, Hohenburger, pravi ministrski predsednik naj govori!« Grof Stürgkh je skušal svojega ministrskega tovariša desavonirati, proglasivši, da glede Hohenburgerja ne obstoja nikakršno posebno razmerje, in da si justični minister ni izgovoril drugih pogojev, kakor veljajo tudi za ostale ministre in ti so: objektivna, strankarskim vplivom ne podlegajoča uprava. Troje je mogoče: ali se je Hohenburger lagal, ko je v sobotni »Nene Freie Presse« izrečno

potrdil znane »pogoje« in: njegov predpostavljani šef ga je danes postavil javno na laž, iz česar bi moral justični minister nemudoma izvajati konsekvence, ali pa je danes ministrski predsednik razširil nemško - nacionalne pogoje Hohenburgerjeve na celi kabinet, deklarirajoč ga s tem izrečno, kot neposrednega dediča Bienerthovih ministrstev, kar bi bila v očigled Stürgkhovim načrtom skrajna in neverjetna prednost; tretje je resnica: grof Stürgkh je hotel s svojim dementijem le zakriti dejanski položaj, da se vsaj v začetku izogne kritičnim situacijam. Njegove besede namreč ni verjel seveda nihče, Čehi in Slovani sploh so jih sprejeli s protestom — Nemci z zadovoljnim ploskanjem . . .

Na nekatere pasuse Stürgkhovega programatičnega govora je treba še posebej opozoriti: parkrat je ministrski predsednik prav narahlo namignil, da je konsolidacija parlamentarnih razmer prav tesno spojena z usodo parlamenta samega. Memento mori torej že pri prvem nastopu in jasen dokaz na kake eventualitete je kabinet kapacitet pripravljen. Edine prijateljske besede ministrskega predsednika so bile morda one o uradnikih. Tu je bilo poznati, da se je nova vlada odločila vzeti grožnje in ostrogi barona Gautscha nazaj — ubrati torej napram uradnikom previdnejšo in koncilijantnejšo taktiko . . .

Vtisk Stürgkhovega govora — o katerem se jutri prične pri budgetni razpravi debata — je bil zlasti pri Nemcih, ki so mu že med govorom živahno ploskali, skrajno ugoden. Grof Stürgkh se niti z eno besedo ni dotaknil svoječasnihi Gautschevih izjavani in Nemei nimajo nikakega poudarka k posebni prevadnosti — to se pravi imajo garancije, da njihovi »interesi« ne bodo niti v eni točki tangirani. Mnenja med Čehi so deljena: radikalci izražajo odkrito svojo nejevoljo ter poudarjajo potrebo najstrožje opozicije, v zmernejših krogih pa se izjavlja, da programatična izvajanja novega kabinetnega šefa sicer niso zadovoljiva, da pa je treba vendarle upoštevati težkoče v katerih se grof Stürgkh nahaja ter zadržati verovatno v njegovo lojalnost. Češki politiki pravijo: ravno ker grof Stürgkh ni ničesar povedal ter je celo skušal Hohenburgerjeve pogoje negirati, je treba počakati,

da se načrti in načela nove vlade pokažejo dejanski. Rusini se izražajo jako nejevoljno, da se grof Stürgkh ni izjavil niti o eni njihovih narodnih zahtev ter ne verujejo v objektivnost novega kabineta. Definitivnega stališča pa še niso zavzeli. Med Poljaki Stürgkh ni napravil onega ugodnega vtiska, kakor bi bilo pričakovati. Sicer mu je klubov načelnik Bilinski, kot prvi čestital ter mu iskreno stiskal roko, (parlamentarci, ki tega nedosežnega taktika poznajo, pravijo: preveč iskreno) in Poljski klub je v svoji večerni seji z zadovoljstvom vzel Stürgkhove obljube na znanje, toda obenem so Poljaki v jako previdnih besedah povedali, da z dosedanjim zastopstvom (glede števil) v kabinetu niso zadovoljni, to se pravi v navadnih besedah povedano: Poljski klub bo sicer podpiral Stürgkhovo vladu — toda posebno navdušen zanjo ni. Znano je, da zna Poljaki vlade podpirati tudi tako, da jih podrejo. Italijani so z obljubo glede njih fakultete jako zadovoljni in tudi krščanski socijaleci bi vladi najraje izrekli zaupnico, da jim tega ne prepreča politika proste roke, ki je dosedaj še v veljavi. Jugoslovani so postali v novem parlamentu vsled dr. Sustersičeve taktike prava kvantiteta negligence. Nihče se nanje ne ozira, nihče jih ne upošteva, dr. Gross, ki se pripravlja k novi akciji za razširjenje parlamentarne večine, se bo obrnil na Čeha, Poljake, Italijane, Rusine, krščanske socijalece — le na Jugoslovane ne. Hrvatsko-slovenski klub je danes baje sklenil politiko proste roke — znamenje kako osamelega in zapučenega se čuti. Morda ga dogodka današnjega dne ženejo v ostrejšo taktiko in morda doživimo kmalu, da se tudi naši klerikalci nuenkrat spomnijo Hohenburgerjevih nasilnosti, o katerih do danes molčijo. Seveda ne bo nihče več verjel, da jih vodi narodni interes — Elsner bo za nje le taktično sredstvo, kar utegne stvari bolj škodovati kakor koristiti. Na merodajnih mestih namreč prav dobro poznajo naziranje slovenskih klerikalcev, da so ti namreč z razmerami pri naših sodnih zadovoljni in da dajejo nemško-nacionalnim protestantovskim sodnikom prednost pred slovensko naprednimi.

Posebno ogorčeni so Dalmatinci, ki so prepričani, da je vlada dalmatinske železnice pustila pasti, razpoloženje med njimi je naravnost obstrukcionistično . . .

Jutri prične debata, tekem nje se bodo razbistrili nazori in kmalu bo mogoče izreči o položaju jasnejšo sodbo.

Seja se je začela ob 3. popoldne. Komaj so bile opravljene formalnosti, je že dobil besedo ministrski predsednik

grof Stürgkh,

ki je bil pozdravljen s klici »Zakaj ne govori Hohenburger, saj je ta ministrski predsednik« — »Hohenburger ima besedo« — »Hohenburger naj govori« itd.

Ministrski predsednik je najprej dejal, da hoče zbornico seznaniti z vodilnimi mislimi in cilji vlade, omejujoč se na poglobljena vprašanja. Zakaj že v prestolnem govoru je obsežen velik program, tako brambna predloga, več obširnih gospodarskih del in med njimi novela k zakonu o kanalih, dalje načrti za železnice, nova uredba združništva in socijalno zavarovanje. Sedanja vlada stoji brez zadržka na stališču prestolnega govora tako glede splošnih in pravnih načel kakor glede konkretnih nalog. Prva naša skupna stvar pa mora biti premaganje sedanjih težav, da bo mogel parlament normalno delati.

Načelno moje stališče glede parlamenta je tako, kakor mojih prednikov. Želim močan parlament. A parlament ni sam sebi namen, nego služi državi in prebivalstvu. Parlamentarizem, ki se odtuji svojim nalogam, se sam uniči. Če bi vlada in parlament hotela drug drugemu navajati odgovornost za to, bi bilo tako početje brezplodno; tu odloči zdrava ljudska pamet. Zato se oglašam z lojalnim apelom: delajmo skupno. Nečem klicati strahov, nego le pokazati, kaj je.

Odločilen korak za zagotovitev parlamentarnega dela je reforma upravnika. Če bi taka reforma zahtevala dlje časa, bi zadostovalo podaljšanje provizorične reforme.

Na pravo politično večino sedaj pač ni misliti; ogniti se je pa tudi večine, ki bi imela značaj narodne enostranosti. Treba je večine za stvarno delo, ki nikogar ne izključuje in ne odbija, kdor hoče sodelovati. Vlada se bo potrudila ustvariti tako večino. Če gre parlament na to pot, izpolni s tem svojo elementarno dolžnost proti državi, proti veličem in

LISTEK.

Patron sveti Martin.

»Saj sem dejal, da ne more biti več daleč moj patron, in kakor bi ga bil poklical, je že tukaj! O, pozdravljen, sveti Martin! Kje imaš pa bokal vina, kje imaš pa gos, pitano in pečeno? Ali ne veš, da si moj patron, da sem jaz krščen za Martina, in tebe ni blizu!«

Prav s temi besedami je pozdravljaj Martin Grozd, umetnik in velik človek po duši in po telesu, god svetega Martina. Na pratiko je gledal in pri tem pomenljivo in zamišljeno majal z glavo.

»Seveda, seveda mora biti tako! Ali se mi boš letos zopet izmuznil kakor druga leta? He! Ko si odšel tako natiho, da niti vedel nisem, da si bil v deželi. In zares bi se spodobilo, o sveti, moj patron, da se zglašiš letos tudi pri meni, prvič, ker sem te pozdravil že navsezgodaj, in drugič sem velik tvoj prijatelj in čakam samo prilike, da te dostojno počastim in dam duška velikemu svojemu spoštovanju in navdušenju. Zakaj ni ga svetnika, ki bi bil vreden tolike slave kakor vi, moj patron! Kmetič na polju in gospod pri pogači vas časti

in vam srečo in še mnogo in dosti let želi.«

Umetnik Martin se je odkril in priklonil.

»In da ti povem vso resnico, še obril bi se danes v tvojo čast, da ni, da ni — pobila teča moje pšenice in ni vzela slana mojih smrek in hrastov. Tudi preoblekel bi se, ali ti poznaš moje skromno in ponižno srce, in zagledal se ne bom. Sicer pa bomo odkritosrčni,« je nadaljeval veliki umetnik. »Zlatega plašča, ki bi bil vreden tebe, nimam, druge pa je vzel — hudič.«

Nato je začel umetnik plesati po sobi, takšen, kakor je bil. V čizmih brez pet in podplatov, v dolgem, dolgem platnenem plašču, in v suknjici, podobni strahu: Bila je po sredi votla, a okoli kraja je ni bilo nič.

Ko je odplezal svoj kankan, je sedel znova k mizi.

»Ko sem prišel na svet, je bilo jutro svetega Martina. kakor sem izvedel pozneje. In mati je menda izkalka, češ, prav gotovo bom pijane. Ali to se ni zgodilo, čeprav sem že večkrat zastavil vse moči v dosego tega cilja. In če je na mojega rojstva dan izpil iz veselja in meni na zdravje in erečo čeber vina. Pa tudi to ni drugega izdalo, kakor da se je sam utopil v vodi. — Oh, da sem pijane, bi bil danes pop! A jaz nisem hotel dobro niti materi, a še manj se

bi. Nekdaj, nekčaj, v tistih neumnih letih me je prašala mati: »Povej, povej, Martinček, kaj bi pa najrajši bil?« — In Martinček je modro in srmežljivo odgovoril: »To, da bi med maše vino pil.« — In mati, o revica, je menila vsa blažena, da hočem biti župnik, debel in rdeč. Njeus solze so se smejale.

»Da, da,« je dejal zamišljen Martin in požvižgaval in kimal z glavo.

»Pišem se za Grozda. Tudi to bi imelo nekaj pomeniti! Lahko bi bilo dobro znamenje pa ni. Nekoč sicer, pa to ni bilo nič dobrega — mi je dejala gospodična Nevenčekako, da silno rada zoblje grozde. Bog ji odpusti to besedo, jaz ji ne morem. Zakaj storil sem nekaj strašno neumnega. A bil sem takrat še zelen in moker. Nikoli nisem maral žensk, a takrat sem jo pogledal in se ji nasmehnil. O, imela je tako prijeten gobček — fejl — »Zares zobljem tako rada grozde!« Zadnjo besedo je poudarila in zagledala. Ali je kaj mislila, ali ni nič mislila? In jaz sem šel in priklenil svoje ruke, debele, napete ustnice — na njene tople, rdeče koralce. »Še enkrat,« je dahnila, »prosim.« — Kaj te ni sram, ni je šinilo v glavo, da ližeš kakor otrok bonbone? Fejl! Sem rekel osorno in šel in se skrili. Ženske so v resnici gosi.«

Veliki umetnik se je zasmejal.

»I, seveda, to bi bilo nekaj drugega, da so gosi svetega Martina!«

In takrat in takrat se je zgodilo, da je stopil v sobo mož s cesarsko kapo na glavi. In na mizi je pustil težko, zlato se prelivačo pletenko, in na mizi je pustil okrogel in skrivnosten jerbasček.

»Kaj pa je to,« je dejal veliki umetnik, kaj pa je to? Velja, da pogledamo!«

In odmašil je pletenko in jo poljubil na odprto grlo in bil je dolg in prisrčen poljub.

»To se pravi, da je tole jeruzalemsko vino, in pismo zraven mi pravi, da je mi pošilja gospodična Nevenčekako. — O, Bog te poživi gospodična prekrasna, tvoj pozdrav je kakor pesem žarka in glasna, kakor cvetje nebeškega raja me s sladkim vonjem čaja.« —

In bila je dolga pesem, in bila je velika ljubezen, zakaj:

»Kjer se rujno vino pije, sladka pesem v srcu klije.«

»Nikoli te ne pozabim gospodična, in pijem na zdravje tvoje in tvojih otrok. Da bi se namočili, kakor ptice pod nebom, kakor črte ob roju, kakor cvetje na jablani.« In veliki umetnik je pil z zvončkom požirkom.

In sedel, moj patron, sveti Martin, te vabim v grate. Kar pridi, miza je pogrnjena. Že dolgo se nisva

videla, zato se nikar ne nudi! Na zdravje, in da boš hitreje hodil.«

Zopet se je nagnila pletenka, strasten in vroč, kipeč in llesčeč je bil poljub.

Na vratih pa se je zasmejal tisti trenetek široki in žareči obraz svetega Martina. Glavo je imel ovito v vinski trto, ki se je preminjala v živih in pisanih jesenskih barvah, črna grozdje mu je viselo nad čelom, črna desno pazduho je nisl majolike vina, lahko nagnjeno, da so pri hoji bliskale iz nje in pršile svetle kaplje. Izpod desne pazduhe pa je gledala tolstá, lepo rameno pečena gos.

»Ho - ho« se je doneče zahahljajal sveti Martin, »ho - ho« pozdravljen, umetnik, ki nosiš moje ime. Kaj bo dobrega?«

In sveti Martin je koračil k mizi, bliskala se mu je zlata brada, gromeli so njegovi težki, mati škornji. In postavil je na mizo majoliko in postavil je na mizo gos.

»Pozdravljen« je veselo povzlik umetnik. »najprej obnoviva bratovščino, da ne bo zamere.«

Ko je bilo to storjeno sta našla gos, in potlej je prebral umetnik svetemu Martinu tisto zaljubljeno pismo, ki ga je priložila pletenici mlada gospodična koračih ustnic. Gromko se je krolotal sveti Martin, držal se je za široki svoj trebuh, in kakor doneča reka je šamel smeh iz

proti samemu sebi. Vlada ne bo smatrala parlamentarnega dela za njej izkazano uslugo, za katero mora dati protinagelo.

Za zboljšanje parlamentarnih razmer se da mnogo storiti z ublaževanjem narodnih nasprotstev, zlasti s pospeševanjem sprave na Češkem. Vlada bo to pospeševala s popolno objektivnostjo v upravi in si z njo skušala pridobiti splošno zaupanje. (Burni klici: To so prazne fraze! Zakaj ne govori Hohenburger? Kaj pa pravi Hohenburger k temu?)

Ce so gotove vesti iz zadnjega časa glede justičnega portfelja vzbudile vznemirjenje, moram poudariti, da je vstopil Hohenburger v ministrstvo pod istimi pogoji zakonitega upravljanja, popolne objektivnosti in varstva uprave pred strankarskimi vplivi kakor tudi pod tistimi splošnimi pogoji, ki so za ministrstvo takega značaja samo ob sebi umljivi. (Velik hrup. Bučval: To je provokacija! To je kratko malo laži!) Popolnoma napačno je misliti, da ima katerikoli član vlade posebno razmerje do celega ministrstva. (Hoc: Čemu potem dogovor? Kalina: Hohenburger je dal to sam v liste.) Vsi člani vlade so enako dolžni varovati vladna načela in nobena stranka nima vzroka biti vznemirjena glede objektivnosti članov te vlade.

Uradništvo je poleg armade nositelj in opora države. Zato si šteje vlada v dolžnost, gojiti pravega avstrijskega duha v drž. službi in obvarovati uradništvo z resnim in dobrohotnim vodstvom pred zmešnjavami, kakršne so se zadnji čas prime-rile.

Splošna draginja teži vse sloje do višjih slojev srednjega stanu in čuti jo ne le tisti, ki imajo gotovo plačo, nego tudi produktivni sloji. Vlada ne more v tem oziru kakemu sloju priznati posebne privilegije. Varovati se je tudi napake, da je draginja omejena na posamezne stvari, le na živila ali le na eno živilo. Skušali bomo spoznati to vprašanje v cellem obsegu. Vlada računa pri tem na pomoč avtonomnih oblasti in gospodarskih organizacij.

Ce tudi ne smatram z gotovo plačo nastavljenih za edine, ki jih tare draginja, ne tajim v tem, da so posebno zadeti. Tudi sedanja vlada je pripravljena pomagati. Državni nastavljenici pa ne smejo pozabiti na državni finančni položaj in da se samo z državno pomočjo ne dajo odpraviti pri njih posledice draginje. Pogoj za zboljšanje razmer bi bil: manj uradnikov, a te bolje porabiti in bolje plačati. Čas je, da tej misli konkretno bližje stopimo. Poslanec pa prosim, naj vpliva, da želje in zahteve uradnikov ne bodo segale čez mejo, ki je dosegljiva.

Treba je trdne volje vzdržati red v državnih finančah. Vlada bo prišla v najkrajšem času s predlogi, ki bodo našemu proračunu dali neko gibčnost in naj v zvezi s tem napravijo konec stiskam kronovin. Isto tako upa vlada s pospeševanjem produkcije povzdigniti občni blagor in dvigniti davčno silo prebivalstva. A tudi na izdatke bo ostro paziti; zlasti bo gledati na temeljite reforme gospodarjenja v drž. podjetjih, posebnost na reorganizacijo drž. železnice.

Glede nalog najbližjega časa ni treba obširno govoriti. Draginski predlogi, uradniška predloga, s katero so v zvezi državno finančna predloga, poslovnik in italijanska fakulteta so že v odsekih.

Vlada, ki danes apelira na vaše patriotično sodelovanje v interesu državne celokupnosti, hoče biti vlada notranjega miru, narodnega sporazumljanja in praktičnega dela za blagostanje. Na sodelovanje vabi vse stranke.

njegovih ust. Umetnik pa se je praskal po bradi in se zadovoljno smehljaj.

Sedela sta tam za mizo in imela veliko in važno besedo.

Ko sta prebrala pismo in se nagovorila o lepi re: radodarni gospodični, sta jo mahnila v netesa in začela rešetati velike in male svetnike.

»Tudi v nebesih ni vse zlato, kar se sveti,« je rekel sveti Martin. »Kakšen svetnik — ne rečem — da ne zasluži svojega mesta in zlate lune okoli glave. Takole na primer, sveti Vrbani, to ti je pošteni, on je dober vinski varuh, ampak je pa že nekaj tako pastirskih svetnikov, ki bi vedno le gromeli, se kresčili in pretili s točo. O, to so kajoni! Če so na zemlji pretpeli svoje bolečine, saj so zato zdaj na gorkem v nebesih, in naj puste ljudje lepo na miru, če jim že nečijo pomagati.«

Takole sta možovala in trkala in pila.

In sta pila kasno v noč, in se je zgodilo, da sta se oba zvalila pod mizo.

O, srečni kmetje, srečna vas, ki imaš svetega Martina za patrona! C. Golar.

Debata

O tej programatični izjavi nova vlada je bila danes le jako kratka. Govoril je samo Fresl, ki je imenoval Hohenburgerja živo demonstracijo in provokacijo ter je rekel, da od te vlade ni pričakovati nobene objektivnosti in nevtiralnosti. Toliko večja debata o Stürgkhovi izjavi bo pa jutri.

Neodvisnost slovenskih sodnikov.

Himno bi peli na to neprecenljivo lastnost naših sodnikov, ako bi jo v resnici še — imeli. Toda to neobhodno spremljavalno pravičnega sodstva je pri nas, kakor še marsikje drugod, v našem cesarstvu, zatrla skrb po nazdolnem napredovanju v uradniški lestvi. Do VII. klina se dvigne tudi še Slovenec, posebno na deželi, kjer se vrši napredovanje samo o sebi, višje pa odkritemu rojaku sedaj skoro ni dovoljeno, posebno pa ne v graškem okrožju. Pri vsakem kolegijalnem (zbornem) sodišču tega okrožja je sedaj sicer ustanovljenih nekaj nadsvetniških mest v 6. činovnem redu, toda niti ta se ne zastavijo, če kandidat ni popolno vdan v duh sedanjih vlad. To je lahko umljivo, če vemo, da dajejo predlog za taka imenovanja: predsednik nadsodišča Pitreich ter personalna senata graškega nadsodišča in »slovenski« senat najvišjega sodišča. Posebni predlog kompetentnega predstojnika se ne upuščajo. Pitreicha poznamo dobro; v zbornu nadsodišča sedi 14 svetnikov, od teh sta po rodu in jeziku Slovenca 2, samo eden pa se zaveda, da ga je rodila slovenska mati in ta ni — v personalnem senatu. V »našem« senatu najvišjega sodišča pa so: pl. Plügel, pl. Zwiedinek, Ekl, Hesse in Pevetz — gotovo močje, ki jim je seve mnogo do razvišja slovenskega sodstva in napredka sploh!

Zanimivo je, da med navedenimi 5 dvornimi svetniki obvladuje samo eden kolikor toliko slovenski jezik, med 14 višjimi svetniki v Gradcu je komaj nekoliko bolj, a značilno je o dvorskih in višjih svetnikih, da samo dva višja svetnika izhajata iz slovenskih kmečkih ali priprostitih mater. To je posebnega pomena za njih pojmovanje o vsem življenju našega rodu, ki je večinoma priprosto in poljedelski. Sodnik, ki ne pozna narodev duše, dostikrat ne more soditi pravično tudi ko bi hotel. Iz tega izvira pogosto nepravilni izreki teh višjih sodnikov, nenusmiljeno povišanje pri nižjih sodiščih izrečenih kazni itd. To usodno delo bi morali naši izvoljeni zastopniki premisliti korenito, potem pa bi jim ne bilo vseeno, kdo postane naš višji sodnik.

Kakor rečeno, pa imajo ravnotaki višji sodniki prvo besedo o tem, kdo pridri v njih vrsto, popolnoma se nekako sami. Saj je treba le pregledati, kdo je bil zadnja leta pri nas pomaknjen v 6. red in vidi se, da smo govorili resnico, kajti niti desetine ni takih, da bi popolno ne spadali v opisano kasto, bodisi po rodu ali duhu.

Ta proces se je pričel ob ministrovanju polk. grofa Gleispacha, ki je svoji graški gardi odkazal odločilno besedo tudi v pravosodnem ministrstvu. Od tedaj vlada ta sistem neretno in se je seve že popolnil, odkar sta na čelu in v ospredju izvrševala Volkssratorve volje Hohenburger in Pitreich. Vseled teh sil smo zgubili predsednika Kavčiča, dobili pa Elsnerja in njegove pobočnike.

Zalostno je, da se proti takemu ravnanju ne dvignejo vsi naši poslanci kakor en mož in ne zahtevajo da se imenujejo za višje sodnike domači močje, kakor to z uspehom zahtevajo Čehi. Naša dolžnost je, da vselej osetljivo tako krivice, zato jih imamo v strogem pregledu in iz zanesljivih virov; kar navajamo je med pravniki tudi splošno znano in ni nikake tajnosti.

Meseca junija t. l. je bilo zadnje imenovanje višjih svetnikov v graškem okrožju. Izmed domačih ljudi je bil imenovan edini Dolinšek, ki se ga niso mogli več ogniti, kajti je bil že nad 2 leti predsednik civilnega senata v Novem mestu. Obenem sta pa bila imenovana renegat Gallinger-Kapun za Celje in Neme Planer za nadsodišče, ki pa nista bila nopravi nikoli predsednika kakih sodečih senatov. Obadva sta preskočila več dobrih slovenskih pravnikov. Ravno tisti čas sta šla v pokoj višja svetnika v Ljubljani Polec in Andolšek. S tem je ustanovljeno število višjih svetnikov v Ljubljani (4) bilo zopet doseženo, ker sta bila do tedaj 2 nad svetilo. Toda razpisali sta se vendar zopet obe mesti nadsvetnikov za Ljubljano, ker — hočejo prej opisani višji sodniki in Volkssrator svojih ljudi na mesto, kjer sta poprej sedela dva dasi mirna Slovenca. Ni se pa

razpisalo enako mesto pri okrožnem sodišču v Novem mestu, ki je ustanovljeno že od meseca marca 1910.

Vzrok takemu razpisavanju je jako prosojen in razglasa se že mesec po pravniških in nepravniških krogih. Volkart hoče v Ljubljano spraviti pl. Kočvarja, Nemea po mišljenju in dejanjih, ki tudi ne sma dobro slovenskega jezika. To dobro vedo njegovi slovenski kurzovi in glasno govore njegove uradne rešitve. Zato temu elegantnemu Nemcu tudi ne diši ustanovljeno mesto v malem Rudolfovem, brez nemške družbe, ampak v Ljubljani. Radi te razmere je poslanec Ravnihar v državnem zbornu interpeliral že pred par meseci, a dobil še ni nikakega odgovora. Krivica nameravane imenovanja pa tiči seve tudi v tem, da bi Kočvar prekoračil več sposobnih pravnikov, ker so — Slovenci. Med te spadajo Vedernjak in Potrota v Ljubljani, ter svetnik v Novem mestu dr. Volčič. Poslednjega agilitet v prireditvi slovenskih pravnih knjig je splošno znana. Verujemo, da mu sedanjí mogotci to štejejo celo v zlo, a verujemo tudi, da ga senat višjega in najvišjega sodišča v kompetenci ni priporočal, saj smo opisali sestavo teh senatov. Ker pa poznamo hvalno uradovanje omenjenega moža, smo tudi prepričani, da ga je priporočil vsaj domači prezidij, ki ga pač pozna najbolje. Tudi v Gradcu ne vedo proti njemu nič v stvari slabega in so ob ti priliki le iztaknili, da sta se pred več ko 2 letoma sporekla z nekim domačim odvetnikom. Isti odvetnik pa je že kmalu potem pri neki razpravi dal na zapisnik izjavo, da je svetnik ravnal zakonito in je preklisal vse predloge, ki jih je bil podal proti njemu. To so takrat priznali tudi v Gradcu, sedaj pa so izkopali to kosto, da jo postavijo nevarnemu kompetentu.

Pa tudi na drugo mesto ljubljanskega deželnega sodišča bi najraje postavili Nemea, če to ni moč, pa vsaj moža, ki bi ga radi spravili z neljubega mesta na Stajerskem. V Ormožu namreč je sodni predstojnik miren in pohleven mož, ki pa vender še ni pozabil svojega slovenskega rojstva. Ta mož, dr. Presker, je ormožkim nemurjem huda preglavica. Ker hočejo na njegovo mesto »nein strammem Volksgenossen«, ga preganjajo nepretržno in si moč želi, da pride iz večnih tožbarenj. Kmečke občine ormoškega okraja, ki cenijo poštenega svetnika, pa vlagajo peticijo na peticijo na pravosodno ministrstvo, da ostani sodni predstojnik v Ormožu. Zadržilo bi se obema strankama, če se Presker prestavi o prvi priliki k okrožnem sodišču v Celje ali Maribor, kar je že večkrat prosil; pa teh dvoje sodišč ni za takega moža, on mora ven iz »nemške« Stajerske, zanjo je preveč slovenski, za Ljubljano bo še dovelj pohleven.

Promoveatur, ut amoveatur. Tako trajajo že 5 mesecev poskusi, da bi Ljubljano popolno pacificirali. Moti se, kdor misli, da si državni zaklad kaj prihrani s tem odlaganjem v imenovanju; mesto dveh vnokejenih nadsvetnikov sta pri deželnem sodišču na dijetah dva svetnika z dežele; nespaletna bi bila, da bi si dala odtrgati kak zaslužni vinar, ko za pokoj zreli dvorni svetniki lenarijo.

Justična uprava je sicer umazano štedljiva, kadar pa nemški krogi hočejo, da njih ljudje napredujejo, takrat ni ne manka novcev. Tako so leta 1909 v graškem okrožju potisnili celo kopo svetnikov v šest red ad personam in extra statum in vsako leto čitamo dolge vrste enakih čeških imenovanecv v prišljeni nadomestak zato, ker so obenem za nemške kraje na Češkem imenovani po šinu in službenih letih mlajši nemški kompetenti. Ta sistem pa je sedaj v veljavi pri vsem sodnem uradništvu. Pričena je pri sodnih praktikantih. V kratkem prinesemo imena mnogih slovenskih absolventov, ki jih niso sprejeli za sodne praktikan-te, češ, da so vsa mesta polna; medtem pa je bilo v sodno prakso spretih več Nemecev. Da, celo za sodne sluga k malim sodiščem vrivajo tuje, ki ne umejo govorice kmečkih ljudi, pač pa strogo pazijo, da bi se v uradu ne zgodilo kaj proti »nemštvu«. Vseposred skušajo z gotovimi imenovanji sodne uradnike in sodnike dejati pod nekako policijsko nadzorstvo, katero naj poroča vsak korak slovenskih uradnikov, ki bi jih utegnili kdaj zastaviti v rednem činovnem napredovanju. To je sedaj jasno vidno v Ljubljani, upeliano je na tudi že drugod po Kranjskem, da preveje po njem isti duh, ki teži po slovenskem Koroškem in Stajerskem: deutsch bis zur Adria!

Pritisk ročenih faktorjev je velik. Tudi malokateri sodnik ima toliko moči, da bi ostal mož jeklen, ko vidi — kake dnešne reve, kake lenuhi ga prehitujejo v časti in — dohodkih, ker služijo sedanjemu režimu. Mehkejši človek se v gmojni stiski uda koruptnim zahtevam, za

bi pa mladostne narodne ideale in slovenski jezik beži iz uradnih prostorov. Z njim pa bolj in bolj beži tudi božja pravica, katero morejo narodu deliti le sodniki, ki ga umejo popolno. Na ta način tudi bolj in bolj pojema neodvisnost slovenskih sodnikov, ki nimajo prav od nikoder nobene podpore in opore.

Ako bi še veljalo časovno napredovanje sodnikov, in to do vstetega 6. činovnega reda, ki je sedaj že mnogim pristopen in ko bi se uvedla poštena službena pragmatika, bi se pač ustavilo pohlepno tekmovalstvo za usluge sedanjega režima in neodvisnost sodnikov bi ne bila v nevarnosti. Dokler tega ni, je pa sodniška zanesljivost za nas vedno manjša in narodni zastopniki, ki tega ne vidijo in se nečijo postaviti za pravične zahteve sodnikov, kjer se da ne odidejo upravičeni trditvi, da so pravično sodstvo — nrodali.

Italijansko-turška vojna.

Italijanski kralj je torej v nedeljo anektiral Tripolitanijo in Cirenejko. Sultan je odstavljen in italijanski kralj je proglašen za vladarja tega ozemlja. Vendar je pa položaj precej čuden. Italija je v posesti le prav majhnega dela Tripolitanije, nima drugega nego nekoliko obali, ki jo mora pa tudi z največjimi žrtvami braniti. Najbolj čudno pa je, da je kralj proglašal aneksijo ravno v trenutku, ko je odpor Turkov in Arabcev največji. Z dekretom nameravajo pač zopet navdušiti javno mnenje v Italiji, ki je postalo v poslednem času precej malodušno.

Pravnega učinka ta dekret ne bo imel. Gotove posledence bodo pa Italijani bržkone izvajali iz tega dekreta. Predvsem bodo smatrali domaćine, ki se bodo še nadalje upirali, kot veleizdajalce in bodo v tem zmislu z njimi postopali. Sploh se bo sedanje razmerje v vojni bistveno izpremenilo. Dozaj so bili napadalec Italijani, od zdaj naprej bodo pa Turki, ki ne bodo več branili svojega ozemlja, temveč se umešavali v suverenitetne pravice Italije.

S tripolitanskega bojišča.

»Agenzia Stephani« poroča dne 5. novembra iz Tripolisa: Ob sedmih jutraj je začela sovražna artilerija, ki je postavljena nasproti Sidri Mesriju, streljati na italijanske čete. Vendar je morala pa kmalu prenehati. Popolodne so Turki in Arabci napadli naše levo krilo. Ti napadi so se ponavljali do devetih zvečer, toda brez večje intenzitete. Sovražnik, ki se je zabarikadiral v neki hiši, se je moral umakniti. Hišo so italijanske čete pozneje porušile.

Iz Tripolisa poročajo v Rim: Artilerija je povzročila turški artileriji in infanteriji velike izgube. Turške regularne čete stopajo zopet v ospredje, dočim so se prej borile le bolj v ozadiju. Turki morajo Arabce vzdrževati. Zelo težko je, te preskrbovati z živili. Vojne ladje, ki so se vrnile iz Homsa, oziroma iz Suarabe, poročajo, da je tam vse mirno. V Dorni in v Tobruku je položaj neizpremenjen.

Turško vojno ministrstvo je dobilo od polkovnika Nešade iz Tripolisa brzojavko z dne 4. novembra, ki pravi: Včeraj ob 4. popoldne smo napadli mesto. Napad je bil krvav in za Italijane neugoden. Imeli so več nego petsto mrtvih in kakih 150 ranjenih. Večinoma so jih Arabci pomorili z meči in sulicami. Tudi več italijanskih častnikov so odnesli mrtve ali ranjene. Ker so začele štiri italijanske vojne ladje bombardirati, smo se nekoliko umaknili. Municija in živila, ki smo jih našli v vojašnicah, so nam prav dobro došli. Tudi Turki so imeli precej velike izgube. V posesti vseh pozicij bomo ponovili napad.

Bitka v Rdečem morju.

Kakor poročajo carigradski časopisi, je neka italijanska vojna ladja bombardirala v akalskem zalivu majhno turško topničarko »Halidje« ter jo potopila. Drugi kapitan in par mornarjev je bilo usmrčenih. Ostaloništvo se je baje rešilo.

Avstro - Ogrska in aneksija Tripolitanijskega.

Dunajski politični krogi so mnena, da velevali za zdaj ne bodo zavzele nikakega stališča napram proglašeni aneksiji. Ne ve se, kakšno stališče bo zavzela Turčija. Vsekakor korak Italije ni zmanjšal težkoč mednarodnega položaja. Posebno Avstro-Ogrska ima težavno stališče. Ozirati se mora na svojega zaveznika in izjavi, ki sta jih podala pred kratkim oba ministrskega predsednika, natančno precizirati to stališče. Avstrija je razventega prevzela varstvo Italijanov v Albaniji in Makedoniji in je s tem postopala v interesu trozveze. Na drugi strani pa Avstrija ne more zatajiti svojega prijateljstva napram Turčiji in je skušala podpirati turške interese, v kolikor je to odgovarjalo zveznim dolžnostim. Turčija se ima zahvaliti Av-

striji, da Italija ne napada več albanske in epirske obali. Dunajski mero-dajni krogi pričakujejo, da se boste obe stranki na to ozirali in da bo italijanska vlada zavzela ono stališče, ki ne odgovarja samo opravičenim željam avstro - ogrske vlade, temveč tudi javnemu mnenju Avstro - Ogrske.

Protest zoper grozovitost Italijanov.

Turški senat je sklenil, poslati na senat vseh držav protest proti grozovitostim Italijanov v Tripolisu.

Politična kronika.

Demisija predsednika ogrske zbornice Berzeviczyja se izvrši baje danes. Včeraj je Berzeviczy obvestil o svojem sklepu voditelje opozicijskih strank ter se je zaporedoma posvetoval s Kossuthom, Justhom, Rakovszkym in Zichyjem. Delavna stranka namerava kandidirati za predsednika zbornice grofa Štefana Tiszó.

Ali je Nemčija pripravljena na vojno? Tako je baje vprašal pred tremi meseci nemški cesar vojnega ministra in mornariškega ministra. Vojni minister je baje odgovoril na to vprašanje striktno »da«, mornariški minister Tirpitz pa je opozoril na to, da bi ne mogel brez pomislekov iti v boj. Prekop cesarja Viljama za sedaj ni pristopen ladjam, tudi ni obrambna črta pri Cuxhavenu pripravljena, ker ima zastarele topove. Nemški podmorski čolni niti po številu, niti z ozirom na tehniko niso kos drugim in končno ima nemška mornarica samo 28centimetrske topove, med tem ko ima angleška mornarica 30 in 34centimetrske topove.

Rusija je stavila Perziji baje ultimatum, v katerem zahteva takojšnje zadoščenje za razalitev ruskega konzula, ki se je zgodila povodom konfiskacije posesti Šua es Sultaneha. Rusija je baje zagrozila, da zasede provinco Gilan in Talieh na južnem obrežju Kaspijskega morja. Perzijski kabinet je odklonil to zahtevo, češ, da je ruski konzul sam kriv te afere, ker je odkrito agitiral za bivšega šaha Mohameda Alija.

O maroškem vprašanju se je izrazil francoski ministrski predsednik Caillaux na nekem banketu sledeče: Vlada je storila s to pogodbo zares narodno delo. Predvsem je imela vlada trdno voljo, da ne pripusti na noben način in pod nobenim pogojem navzočnosti kake druge evropske velesile v Maroku in da si varuje popolno svobodo. Francoska si je stavila nalogo, to veliko deželo ob Sredozemskem morju kultivirati in tam ustanoviti francosko - muslimansko velesilo. Zato je morala Francoska začeti s pogajanjmi. Že prej ni imela Angleška interesov v Maroku. Šlo je tedaj za to, da dobi Francija tudi od strani Nemčije prosto roko. Zato je privolila Francoska Nemčiji odškodnine, ki državnih interesov ne zadevajo. Kar se tiče Maroka samega, je izjavil ministrski predsednik, da namerava povzdigniti deželo v principu plemenske in gospodarske enakopravnosti ter tako napraviti iz Maroka najlepšo francosko kolonijo.

V vstaškem ozemlju na Kitajskem se vrše kruti boji, kakor da bi bila vojna. Angleški admiral Vinon je baje brezlično obvestil nemškega guvernerja v Tsingtau, da je mnena, da je prišel čas za posredovanje evropskih velesil. Po njegovem mnenju je nujno potrebno, da odpošlje vsaka velesila takoj 1500 mož v Šangaj. Kitajske vojne ladje pred Šangajem so razobesile revolucionarno zastavo in tudi šangajsko prebivalstvo je revolucionarjem skozinsko naklonjeno. Če so se izrekle velesile res nevtiralne v teh bojih kitajskih vladnih čet z revolucionarji, je tem manj umeti poziv angleškega admirala, ker prebivalstvo v Šangaju vzdržuje uzoren red in tujevc ne nadleguje. Manjka jim samo enotno vodstvo. Iz Šangaja poročajo nadalje, da je prestopil tudi guverner v Pučanu k revolucionarjem. Južni del provincije Kiangsu, železnica Šangaj - Nanking in kitajski del mesta Šangaj so v rokah revolucionarjev. Ceste v Šangaju, kjer se gnete nepregledna radostna množica, delajo vtisk, kakor da ne gre za revolucijo, marveč za kako slavnost. Tudi posadka v fortu Vungung se je pridružila revolucionarjem, posadke v drugih utrdbah se še niso oddolile. Tudi okolica Sungkanga je v rokah vstašev in tudi mesto Suču je prestopilo k njim. Revolucionarji so izdali proklamacijo, glasom katere so čezdeželne carine odpravljene, medtem ko je ostala carina od blaga, ki prihaja po morju, v veljavi. Kitajski vladi se mudi, da bi narodna skupščina izdelala volilni zakon za parlament, na podlagi katerega naj bi se takoj začele volitve. Tudi je vlada

priznala politično stranko, ki so jo revolucionarji ustanovili. V Pekingu se boje, da se izpremeni revolucija v pravo vojno med severom in jugom, vlada pa se boji tudi, da bo nacionalni bankrot povzročil, da se bodo začele vmešavati tuje velesile, kar bi imelo lahko za posledico, da si tuje velesile med seboj razdele kitajsko cesarstvo.

Štajersko.

Iz Celja. V zadnji seji našega občinskega odbora se je pozet razpravljalo o draginskem vprašanju. Zupan dr. J. Jabornegg je povedal, da je celjska mestna občina se storila »primerne korake za dobavo srbskega in argentinskega mesa«. Nadalje bi se naj mestna občina celjska spoznamela s ptujsko mestno občino zaradi nabave srbskega mesa direktno od obmejne klavnice. Obljubljena nakupa krompirja in zelja mestna občina ni izvršila, ker so cene takoj padle, ko se je zvedelo za to namero mestne občine (?). Koristen in pa primeren je sprejet predlog dr. Jesenka, da naj mestna občina odsej vsak mesec predpiše cene onim mesarjem, ki prodajajo meso na štanh na Glavnem trgu. Kdor se ne bo predpisanih cen držal, izgubi pravico do stojnice. S tem se je celjska mestna občina vendar enkrat zganila proti mesarjem. — Ker je erar dovolil za prostore, katere ima sedaj okrajno sodišče na rotovžu, zvišanje najemnine letnih 300 K, se mu za letos od mestne občine ti prostori še ne odpovedo (!!), pač pa sigurno prihodnje leto. Kolika hinavščina! Vodilnim magistratnim krogom je vse leželo na tem, da iz svojega prezadolženega rotovža zbijajo na leto kolikor mogoče veliko denarja. Zato bodo drugo leto kvečjemu skušali izsiliti iz erarja povišanje najemnine — na odpoved bomo pa dolgo čakali. Je res škandal to, da niti mestna občina celjska niti njeni poklicani zastopniki ne stori nobenega resnega koraka, da bi se čim prej pričelo graditi novo justično poslopje v Celju. Zaradi dobička, ki ga vleče naš magistrat, mora toliko in toliko uradnikov leto in dan prebiti v zaduhlih, niti poštenim hlevom podobnih prostorih! Ali je uradništvo res več do lokalne nemškonoacionalne politike, ko do svojega zdravja? Zanimarjenost javnih uradov in šol menda ni nikjer v Avstriji toliko kot v našem »naprednem« Celju. Končno se je sklenilo izvršiti toliko potrebno kanalizacijo Schillerjeve in Hermanove ulice in odpustiti plačevanja mitnine za fekalije vozove desetim kmetom v okolici. Slednje z ozirom na občinske volitve v okolici, Renegatstvo in nemškutarija je došla pri nas že tako na kant, da si z d... lovi novih privržencev in pristašev. Čast onim, ki love in onim, ki se dajo vjeti!

Iz Celja. (K občinskim volitvam v okolici.) Na sestanku Nemcev in renegatov v Nemškem domu, o katerem je bilo že govora v »obrotni številki« Slov. Naroda, je izjavil dr. Ambrožič, da se nameravajo Nemci proti izidu zaradi vsakega malenkostnega vzroka pritožiti. To pa ne zaradi tega, ker bi bilo upati na kako nemško zmago, temveč zato, ker žele Nemci v okoliško občino sebi naklonjenega komisarja. S pomočjo vlade, katere gre celjskim Nemcem pri njihovih nasilnostih in zapeljavih povsod na roke, bi se naj zadržala samouprava velike, po 95% slovenske celjske okoliške občine kakor se je zadržala samouprava celjskega okraja in izročila vladnemu uradniku, kateri ima neuvenceno drznost, da daje nemškemu vplivu, jeziku in podjetnikom prvo mesto, vse, kar je slovenskega, pa zapostavlja in preganja. Ali je bilo zadnja leta čitati kje kak razpis javnih del za okraj? Enake reči bi se naj dogile v celjski okolici. Slovenskim občinskim volilcem se mora zlasti polagati na srce, da gre pri teh volitvah za občinsko samoupravo. Vlado pa opozarjamo, da utegne kaj doživeti, ako bode v zadevah celjske okoliške občine upoštevala edino celjski magistrat in želje zloglasnega Volksrata, ne pa odločno voljo prebivalstva celjske okolice.

Drž. posl. Pernerstorfer in nemški »Schulvereine« Na kongresu nemških socialdemokratov v Inomestu je izvajal državni poslanec Pernerstorfer sledeče: Bil sem član nemškega Schulvereina od njegove ustanovitve, da bil sem celo med njegovimi ustanovniki. Ker pa se je zadnja leta večkrat kazalo, da se Schulverein vika tudi v politične zadeve, sem gledel tega ponovno zahteval od dr. Grossa pojasnila. Ta mi je vselej rekel, da se ne gre za celo društvo kot tako, temveč vedno le za čine posameznih neodgovornih oseb in članov. Na obnem zboru Schulvereinov v Toplicah na Češkem pa se je zgodil političen čin, društvo se je izreklo proti ljudskemu vseučilišču. To je popolnoma proti tradiciji ustanoviteljev tega društva in gotovo

političen čin. Društvo je moj otrok in dolgo nisem verjel, da je začelo na kriva pota. Ko sem pa zvedel za dogodke v Toplicah, sem poslal odboru Schulvereinov pismo, v katerem sem izrazil prošnjo naznaniti podružnicam, da izstopam iz Schulvereina, ker se je na obnem zboru vikal v politiko. Nemški Schulverein je pokazal, da je zbirališče političnih agitatorjev in sredstva politične delavnosti. Nemški Schulverein je sovražno nastopil in hotel motiti kulturna stremjenja drugih narodov. Kot mednarodnega socijalista me je gnal moj narodnostni čut k izstopu, kajti nikakor se ne strinja z nemštvom in tradicijami našega klasičnega veka, da bi ovirali razvoj kulture in izobrazbe drugih narodov. Nemški Schulverein je sicer naznanil svojim članom Pernerstorferjev izstop, na utemeljitev pa je — pozabil. Novega ni sicer ničesar za nas to, kar je Pernerstorfer povedal; saj pravimo in pišemo mi vedno ravno isto. Ali zanimivo je, da je ustanovitelj Schulvereinov obsodil današnje Schulvereinovo delo, delo posirovanja in ne-kulture, kakor ga vidimo zlasti na Sp. Štajerskem.

Staroslovenski grobovi v Starem trgu blizu Slovenjgradca. Dr. W. Schmid je napisal v graški »Tagesspost« prav zanimivo črtico o pred kratkem najdenih staroslovenskih grobovih v Starem trgu poleg Slovenjgradca. Slovenjgraški notar dr. Janez Winkler, ki se prav uspešno bavi z izkopavanjem starin, je iskal okoli Starega gradu pri Slovenjgradu sledove nekdanje rimske vojaške postaje Colatio, ležeče na cesti iz Celeje v Virunum na Gosposvetem polju. Pri tem pa je zadel na staroslovenske grobove, katerih je 51 odkril. Nadaljnje preiskovanje tega grobišča, ki so šteje med najstarejša slovenska grobišča, kar jih je doslej najdenih, je del. muzej Joanneum poveril dr. W. Schmidu. Ta je odkril še 85 grobov in je mnenja, da so iz 7. ali 8. stoletja, ko so došli Slovenci že v ožjo dotiko z Bavarci. Naselbina je ležala na današnjem Starem gradu, ker so Slovenci radi porabili za svoja nova selišča zapuščene rimske postaje in gradove. Grobovi leže ob vznožju Starega gradu, 50 do 60 cm pod rovinasto zemeljsko plastjo. Mrličje leže obrnjeni z glavo proti vzhodu na hrbtu, z rokami vodoravno ob boku. Le redki imajo po rimski šega roko pod glavo. V grobovih se je našlo nekaj posode, orožja, prstanov na rokah in okrasja na glavi; na prsih so nosili mrtveci bisere iz stekla ali jantarja. Našle so se tudi bronaste zapone za roke. Dve najdeni stekleni posodi imata tipično frankovsko obliko, tudi orožje je frankovskega izvora. Škoda, da gredo vse naše starine v Gradec in druge nemške muzeje, ker se od nas razun dr. Kovačiča in Stegenskega v Mariboru nikdo ne zanima za te stvari. Zgodovinsko društvo tudi ne more zaradi pomanjkanja sredstev več storiti ko tu in tam pri malenkostih denarno posredovati. Sistematično se je pri nas doslej izkopaval morda le v Središču.

Akad.-teh. društvo »Triglava« v Gradu. I. redni občni zbor zimskega tečaja akad.-teh. društva »Triglava« v Gradu se vrši dne 11. t. m. 1911 ob 8. zvečer v društvenih prostorih.

Koroško.

Mesno vprašanje v Celovcu. Celovski mesarji so sklenili, kakor smo že poročali, podražiti meso vseh vrst za 4 v pri kilogramu in sicer zaradi novih pristojbin, ki jim jih je naložilo vodstvo nove mestne klavnice. Proti temu samovoljnemu podražanju mesa se je pojavil pri vseh slojih v mestu tako močan odpor, da je sklenila občina prodajati meso v lastni mesnici. Občina bo prevzela od kmetovalcev živino, jo v mestni klavnici razsekala in meso na drobno prodala. Ves skupičke za meso, odštevši užitino, pristojbino klavnice in prodajne stroške dobi lastnik živali. Na ta način bo meso ceneje, kmetovalci pa bodo svojo živino primerno dražje prodali, kakor so jo prodajali sedaj raznim prekupecem ali mesarjem.

Požar. V okolici Kota je pogorelo v nedeljo posostvo Laknerjevo z vsemi gospodarskimi poslopji. Pogorela je tudi živina. Ogenj je bil razneten. Škoda presega za veliko zavarovalnino. — V Špitalu ob Dravi so zažgali otroci velik kozolec posestnika Karla Mozerja. Bila je velika nevarnost; da se ogenj razširi po celi sosesčini.

Ponorejeni petkronski tolar je oddal predvčerajšnjem neki neznanec pri poštnem uradu v Trbižu. Tolar je slabo ponorejen iz kovine britanija, ima bolj temno barvo, letnico 1894, in jako pomankljiv obrobni napis.

Strop se je vdrl včeraj v neki hiši v Eisengasse v Celovcu in sicer v stanovanju postreščka Poljanšeca. Doma je bila samo postreščekova

mati, ki je ležala bolna v postelji. Prva sta prišla na pomoč dva vojaka 17. pešpolka. Potegnili sta izpod razvalin bolnico, ki pa je bila že mrtva.

Primorsko.

Iz davčne službe. Premošena sta davčna upravitelja Franc Ukovič iz Kopra v Gorico in Velčič iz Gorice v Poreč.

Nezgode. V Barkovljah je napolnil 14letni Franc Obersnel prazen naboj s smodnikom in ga v roki zažgal. Smodnik se je vnel in raztrgal naboj, ki je fantu močno poškodoval desno roko. Včeraj sta se sprla v svojem stanovanju v Trstu brata Santini. Med prepriom je pograbil eden težko kladivo in udaril brata po glavi. Zadel ga je v obraz in mu razdrobil nosno kost. Poškodba je smrtno nevarna. — V oratoriju Salezijancev v Trstu je padel včeraj raz visok oder 10letni M. Bin in si zlomil levo nogo v stegnino.

Nevarna šala. Neki pleskar na parniku »Argentina« v Trstu si je dovolil neumestno in nevarno šalo, ki bi bila kmalo povzročila velikansko nesrečo. Parnik je bil že popolnoma obremenjen in pripravljen, da odpluje. Pleskar Romano Capitan je polil neko mačko z oljem, jo zažgal in izpuštil. Mačka je letela v plamenu v skladišče, kjer je bilo veliko lahko unemljivega blaga. Povsod za njo se je blago užigalo in le z največjo težavo se je posrečilo zbranim mornarjem in delavcem, da so ogenj sroti pogasili. Mačka je končno skočila v morje. Pleskarja so prijeli in izročili sodišču. Mornarji in vsi drugi navzoči so bili silno razburjeni in malo je manjkalo, da niso Capitana linčali.

Truplo novorojenčka so dobili včeraj v mestnem kanalu v Trstu. Otroci, popolnoma razviti, je bil zavrt v dve poli novejših števil listu Piccolo.

Premetena tatova. Pred par dnevi sta se zglasila okoli polnoči na rešilni postaji v Trstu dva slabo oblečena delavca. Eden izmed njih se je hlinil, da je nenadoma obolen in prošil zdravnika, da ga preišče. Med tem, ko je zdravnik bolnika preiskoval, je ostal njegov spremljevalec v predsobi. Ko sta nočna obiskovalca odšla, je opazil zdravnik, da mu je zmanjkalo iz njegove suknje, ki je visela v omari v predsobi, srebrna tobačnica in denarnica, v kateri je bilo 480 K denarja.

Dnevne vesti.

+ K zadnji seji deželnega odbora. »Slovenec« prinaša o ti seji zaviato in neresnično poročilo, katero je izteklo iz peresa deželnega odbornika dr. Zajca. Gospodje so bili v veliki zadregi, zato je poslali v boj najnesposobnejšega zagovornika — zdravnika dr. Zajca. Ta se je oglašil k zapisniku prejšnje seje ter izjavil, da je dr. Tavčar pri razpravi o cestnem zakonu trdil, da deželni odbor ni nikdar sklenil, da se bode pri delitvi podpov na Ljubljano posebno oziral (»besondere Berücksichtigung«). — Prepri se suče okrog vprašanja, je-li deželni odbor v resnici kdaj sklenil, da se bo pri delitvi podpov v slučajih § 18 novega cestnega zakona na Ljubljano posebno oziral. — Dr. Tavčar je trdil, da takega sklepa ni, in če je dr. Lampe pri znani enketi kaj enakega govoril, ni imel mandata deželnega odbora, ter je s tem vlado mistificiral. — In sedaj poslušajmo, kako je vodil dr. Zajec svoj protidokaz! Iz registrature je privlekel dopis, v katerem je deželni odbor predložil deželni vladi načrt cestnega zakona s prošnjo, da se predloži v najvišjo sankcijo. Dotični dopis je spisal dr. Zbašnjik, ter je v njem izpodnašal ugovore ljubljanskih poslancev, češ, da niso utemeljeni, ker bo deželni odbor brez dvojbe ljubljansko občino ravno tako podpiral, kakor vsako drugo občino. — Pustimo pri strani, je li v tej frazi, katero je rabil dr. Zbašnjik v svojem dopisu, res obsežen kak resen sklep, ki bi deželni odbor vezal? Po našem mnenju so to prazne besede, ki niso nič vredne, in deželni odbor se bo zanje toliko briga, kakor za sneg, ki je padel v rojstnem letu gosp. dr. Zajca. — Sedaj pa izprevidi vsak otrok, da tisto, kar je zapisal dr. Zbašnjik — da bo Ljubljana tako upoštevana, kakor vsaka druga občina — ni eno in isto, kar piše ministrstvo, ko trdi, da mu je deželni odbor zatrjeval, da bo Ljubljana posebno upoštevana, da se bo torej nahajala v izjemnem stališču. To zadnje bilo bi brez dvojbe tudi utemeljeno, ker bo Ljubljana za ceste več plačevala, nego vsaka druga občina v deželi. In sedaj vprašamo, kako je moglo priti ministrstvo do svojega mnenja? Ob roki dr. Zbašnjikovega dopisa — katerega pa dr. Tavčar nikdar ni podpisal — gotovo ne, ker se tam Ljubljani ne zagotavlja nikako posebno stališče. — Moralo se je torej pri enketi nekaj zgoditi, in to bi moral dr. Lampe vedeti. Pri

zadnji seji deželnega odbora dr. Lampe ni ohrnil besedi, zato je ostala zadeva temna, kakor je bila prej. Samo dr. Zajec je rotil mrtvega dojenčka, in vsak bo priznal, da je dr. Tavčar prav imel, če se ni hotel borovati s tem mrtvojenim otročičkom!

+ Lampe, kakršen se dela in kakršen je v resnici. Takozvani »deželni finančni minister« dr. Lampe je dvoživka. V poslovanju z dunajsko centralno vlado je sladak kakor med in kaže se pravičnega in objektivnega do skrajnosti, da so v vseh merodajnih krogih prepričani, da ni pod solncem božjim boljšega deželnega odbornika, ki bi bil tako idealno vnet za splošni blagor in ki bi s toliko požrtvovalnostjo in s tolikim samozatajevanjem skrbel za dobrobit vsakega posameznika ne glede na njegovo politično prepričanje, kakor prečastiti dr. Lampe. Takšen je dr. Lampe nasproti Dunaju. Doma seveda kaže docela drug obraz. Tu nastopa kakor besneči derviš, ki kuha v svojih prsih samo zlobo in maščevanje, kakor rjoveči lev, ki samo preži na to, koga izmed svojih nasprotnikov da bi požrl. Nasproti vladi se rot in prisega pri vseh svetnikih in svetnicah v nebesih, da ni pod božjim svodom bolj objektivne in bolj pravične oblasti kakor deželni odbor kranjski, ki reže kruh pravice vsem enako, in naj bodo to klerikalci, naprednjaki ali pa socialisti, doma na shodih pa se zaklinja, da ne bo preje miroval, dokler ne spravi s sveta zadnjega naprednjaka in socialisti, in da so deželne blagajne s sedmimi ključki zaklenjene in s sedmimi pečati zapečatenene za vsakega političnega nasprotnika in če tudi le-ta pogine od glada kakor pes na cesti. Tako se je rot in zaklinjal Lampe tudi v nedeljo na shodu v St. Rupertu. Kričal je, da liberalci ne dbe iz deželnih sredstev niti belica in da so jim vrata deželnega odbora za vedno z najdebelejšim zapahom zatvorjena. Tako je govoril Lampe v nedeljo, v ponedeljek pa se je isti Lampe delal v dno duše užaljenega in razžaljenega, ker se je z napredne strani drznilo sprči vsega njegovega dosedanjega javnega delovanja in nastopanja dvomiti o resničnosti njegovega zagotovila nasproti centralni vladi, da bo deželni odbor pri cestnem zakonu vedno blagohotno upošteval zahteve in potrebe ljubljanskega mesta. In v deželnem odboru je odločilen faktor Lampe, ti isti Lampe, ki ima neprestano v ustih smrt in pogin liberalcem. A ljubljanska mestna občina je napredna. Kako si je potem mogoče misliti, da bo Lampe »blagohotno upošteval« želje in potrebe te občine? Stojimo torej pred velikim problemom, kdaj govoriti Lampe resnico? Ako je res to, kar govori na shodih, da liberalci ne dbe iz deželne blagajne niti vinarja in da so jim zaprta vrata deželnega odbora, potem je čisto izključeno, da bi ljubljanska mestna občina, ki bo v naprednih rokah, smela računati na »blagohotno upoštevanje« s strani deželnega odbora le v enem slučaju; ako pa Ljubljana lahko računa na podporo s strani deželnega odbora, potem pa ne morejo biti resnične Lampetove grožnje na shodih. Naj torej vzamemo za resnično to ali ono, eno je gotovo, da se Lampe v enem slučaju čisto gotovo laže. Prej kotne pa bo govoril resnico na shodih, zato pa naj ne bo nikar razžaljen, ako živ krst ne verjame v njegovo veliko ljubzen do liberalne Ljubljane, ki jo hlini nasproti vladi.

+ Boj za pravice slovenskega jezika je — osebna reklama ljubljanskega državnega poslanca dr. Ravniharja, tako piše poklerikaljeni »Gorenjec«, »Slovenec« pa to hlastno in slastno ponatiskuje. Ker je torej dr. Ravnihar spravil stvar, ki znači najhujše kršenje jezika, pred edino kompetentni forum, to je pred državni zbor, je to osebna reklama, dočim je »junak« zavzemanje za pravice slovenskega ljudstva to, ako klerikalni poslanci na vse udarce, ki jih v zadnjem času zadajajo nemški birokratje pri oblastvah slovenskemu jeziku, molče kakor nemi in si ne upajo niti z mazincem ganiti! In Elsnjerjeve jezikovne odredbe so seveda »v tej obliki — smešne«. Torej je smešno, ako se uradno prepove, da ne smejo sodni uradniki v sodnem poslopu med sabo govoriti slovensko! Seveda smešno, za to, ker se lahko uradniki enostavno ukazu vpro ter se nadalje poslužujejo slovenskega jezika, češ, saj jim živa duša nič ne more, Elsnjer pa si bo dobro premislil, predno bo koga radi tega preganjal. Prav dober nasvet je to, toda priti bi moral od strani, ki daje dovoljno jamstvo, da bi uradniki, ki bi se vprii Elsnjerjevemu ukazu, dobili tudi potrebno in uspešno zaščito. Kje pa naj to zaščito dbe, če klerikalni poslanci, ki po »Slovenecem« zatrdilo predstavljajo tri četrtine vsega slovenskega ljudstva, javno »urbi et orbi« označijo, da »smatrajo stvar, za katero bi se naj oni uradniki izpostavljali in borili, za — smešno« in če je notorično, da ti poslanci še niso nikoli in nikdar iz stvarnih razlogov branili

ali štiti niti enega slovenskega uradnika? Komodno je to klerikalno stališče, to je res, toda narodno pa ni nikoli. Uradniki, te uboge pare, se naj izkrvave, naj si nakopijejo kopo disciplinarnih preiskav, naj celo riskirajo, da jih spode iz službe — samo za to, ker poklicani zastopniki slovenskega ljudstva, kakor imenuje »Slovenec« klerikalne poslance, v svoji zanikrosti, v svoji izdajalski malomarnosti in popustljivosti ne izpolnjujejo svojih najsvetejših dolžnosti! Ne, klerikalna gospoda, izpolnjujte vi proketo svojo narodno dolžnost in uradniki bodo prvi, ki bodo storili svoje, da se slovenskemu jeziku priboje tiste pravice, ki mu gredo po božji in človeški postavi!

+ Slovensko-klerikalni humbug na Koroškem. Pred kratkim se je vršil v Celovcu občni zbor »Katoliškega političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem«, katerega sta se udeležila poleg koroškega državnega poslanca Grafenauerja tudi dva člana naše klerikalne državnozbornske delegacije in sicer dr. Jankovič in Demšar-Coč. Na tem občnem zboru se je sprejela med drugimi tudi resolucija, s katero koroški slovenski klerikalci najostreje protestirajo proti germanizaciji pri koroških sodiščih. Proti tej resoluciji bi ne imeli prav nobenega ugovora, oziroma pomisleka, nasprotno, z največjim veseljem bi jo morali pozdravljati, ako bi jo namreč ne predlagala ista »S. L. S.«, katere je molče odobravala germanizatorične tendence predsednika ljubljanskega deželnega sodišča — Elsnjerja — in se celo drznila podla napadati državnega poslanca dr. Vladimira Ravniharja samo zaradi tega, ker je v državnem zboru razkrinjal Elsnjerjevo pomenevalno delovanje ter podal o njem zakonodajalni zbornici pravo sliko. Pri tej priliki so klerikalci pokazali svojo jezuitsko zlobnost s tem, da so označili govor dr. Ravniharja v državnem zboru kot reklamo za njegovo osebo, češ, da Ravniharjevega nastopa proti Elsnjerjevemu fernanom in jezikovnim odredbam ni smatrati resnim in stvarnim. Slovenski klerikalci na Koroškem pa so kot vdani podrepani dr. Susteršiča in njegovih kompanjonov z omenjeno resolucijo eklatantno dokazali, kdo dela reklamo za se in kdo meče pesek v oči ubogemu, zaslepljenemu, nerazsodnemu ljudstvu. Klerikalci so spravili Elsnjerja na predsedniško mesto deželnega sodišča v Ljubljani, klerikalci so krivi, da zavzema važno in odgovorno mesto prvega državnega pravdnika v Ljubljani strasten Nemec Luschan, klerikalci so pripomogli sedmorici zagriženih Nemcev v ljubljanski občinski svet ter s tem pritiskali Beli Ljubljani pečat doživljenosti na čelo, klerikalci mirno pripuščajo germanizacijo pri sodiščih na Gorenjskem (gl. Kranjsko gorot!). Klerikalci niso zinili niti besedice o zabeljskem delu Elsnjerjevem pri ljubljanskem deželnem sodišču ter se se s podlim napadom na državnega poslanca dr. Ravniharja celo zavzeli za svojega ljubljanskega Elsnjerja, — na Koroškem pa isti slovenski klerikalci »najostreje protestirajo« proti germanizaciji pri sodiščih in drugih državnih uradih. Ali ni to največji humbug? Klerikalci se norčujejo z najvitalnejšim vprašanjem slovenskega naroda in zaradi tega se ne smemo čuditi, da se državne oblasti na Koroškem niti na razsodbe najvišjih sodišč ne ožirajo, marveč jih dosledno ignorirajo, dobro vedoč, da klerikalci ni za resno delo, temveč le za poneumnevanje slovenskega ljudstva. Vsem dobrih in poštenim Slovincem pa naj bo to resen opomin, da se združijo v delu proti črni nevarnosti slovenskega klerikalizma.

— Na sledu Šibenikovim morilec? Kakor je znano, so pred tedni našli v nekem kozolecu ob cesti v Domžalah ubitega knjigovodjo tvrdirke Bončar Božidarja Šibenika. Vključ vsestranskemu poizvedovanju se sedaj ni moglo priti na sled ubijalca. V nedeljo popoldne proti večeru je Šibenikov oče slučajno prišel v gostilno k »Lipici«. Vsedel se je k mizi v prvi sobi. V sosedni sobi pri mizi v kotu pri oknu so sedeli štirje mladeniči, med katerimi je bil eden vojak tukajšnjega 27. domobranskega polka. Razgovarjali so se med sabo prav glasno. Ker je g. Šibenik opetovano slišal imenovat svoje ime, je postal pozoren. Prislušknjoč se je prepričal, da se razgovarjajo o njegovem nesrečnem sinu. Takoj si je domislil, da bi mu morda oni neznanec lahko povedal kake podrobnosti, ki bi mu dale kak sled o morilecih. G. Šibenik je vstal ter prisedel k mizi, kjer so bili v živahnem razgovoru imenovani neznanec. Naročil je takoj liter vina. Ko so se jeziki malo razvzvoljili in ko so fantje postali bolj živahni ter jeli popevati, je previdno napepljal razgovor na svojega ubitega sina, ne da bi seveda povedal, kdo da je on sam. Med vsemi je bil najbolj zgovoren vojak. Jel je pripovedovati, da je pokojnega Šibenika prav dobro poznal, ker je doma blizu Dom-

šal. Razgovor je postal vedno bolj živahen, vino je razvezalo jezike in vojaki so se pripovedovali, da posna prav dobro Šibenikove ubijalce, da dotičniki niso imeli namena ubiti Šibenika, marveč nekoga drugega, da je bil on navzoč one kritične noči pri dogodku, da je on sam nesel Šibenika s ceste v kozo in da je le-ta še ob 4. jutraj klical na pomoč. Da je g. Šibenik vzprijel teh pripovedovanj, jedva obvladal svojo razburjenost, je naravno. Vkljub temu pa je vztrajal pri fantih, ki so popevali in pridno pili, dokler je vse ono, kar mu je pripovedoval vojak, prijavil oblasti. Sedaj se je nadejati, da bodo ubijalci Božidar Šibenika kmalu v rokah pravice in pod ključem.

— Poročil se je večeraj znani pisatelj in upokojeni uradnik banke »Slavije« g. Vatroslav Holc z gđ. Marjeto Potočnikovo. Čestitamo!

— Predrznost dragonskega podčastnika. Piše se nam: Kar si dovoljujejo nekateri dragonci je časih nezno. Ko sem odhajal v nedeljo iz neke gostilne v Trnovem, mi zapre izhod iz sobe dragonski podčastnik Grobelnik in me porine brez vzroka nazaj z besedami: »Drei Schritte von mir.« Ne vem, kako si prisvojujejo ti ljudje to pravico, da tako napadajo mirne ljudi. Želeli bi bilo, da jih vojaška oblast poduči, kako imajo nastopati v javnih lokalih.

— Slovenskemu rodoljubju! Odbor društva »Branibor« prosi slov. rodoljubje, da mu prepušča prebranje slov. časopise, katere razpošilja naše društvo vsaki teden v ogrožene kraje in na meje slov. dežel. S tem razpošiljanjem vrši naše društvo važno narodno delo; naj bi se izobrazil širila — kolikor je to potom časopisja mogoče — tudi v zadnji gorski vasi, naj bi imeli s tem naši bratje v ogroženih krajih, ki dostikrat iz gmočnih ozir ne morejo biti naročeni na kak list, lepo priliko, da se jih polagoma vzgoji do zavednih in značajnih Slovencev. V to svrhu zbira naše društvo predvsem napredno časopisje in iskreno je želeli, da se slov. javnost v veliki meri odzove naši prošnji. Časopisi se pobirajo vsako soboto, in sicer se jih lahko odda v sledečih trafikah: Češar, Selenburgova ulica; Dolene, Prešernova ulica; Kleinstein, Jurčičev trg in Velkavrh, St. Jakobski trg. — Odbor društva »Branibor«.

Iz Litije. V nedeljo dopoldne po maši se je vršila volitev odbora za tržno gospodarstvo. To pot se pa ni posrečilo klerikalcem, če prav so se precej trudili. Za odbornika je bil namenjen tudi župana Jurčeta oče. Izvoljeni so naprednjaki gg. Franc Slane z 43 glasov, Ivan Jenko in Josip Damjan sta dobila po 36 glasov; nasprotniki po 8, 10 in 12 glasov. Vprašamo »Slovenca« in »Domoljuba«, kdo ima pa zdaj daljši nos?

Iz rodovine notarja Svetca, Litijskega, sin g. notarja L. Svetca, g. Albin Svetec je 1. t. m. postal ritmister; pred kratkim je dobil njegov starejši brat okr. komisar g. Pavel Svetec od cesarja zlati zaslužni križec s krono, torej v kratkem dva vesela dogodljaja v isti rodbini. Srčno čestitamo!

V Žireh, ki so ena največjih notranjskih kmečkih občin, se v kratkem vrše nove občinske volitve. Pri zadnjih občinskih volitvah so zmagali z večino odbornikov naprednjaki in je bil tudi za župana izvoljen narodno - napredni pristaš. Sedaj pa so napeli klerikalci vse moči, da bi pri novih volitvah spravili veliko žirovsko občino pod prapor S. L. S. Vrgli so se posebno na napredne vasi v tej prostrani občini. Kaplan Vrhunc, ki se je doslej kazal kot strpnega duhovnika in bil vsled tega pri občanih obče priljubljen, se je podal z vso silo fanatiziranega klerikalca v volilni boj. Agituje od vasi do vasi. V znani napredni vasi Ledine pa ni imel posebne sreče, niti lokalni ni dobil za svoj shod, pa je kar pred cerkvijo hotel opraviti klerikalno agitacijo. Toda ledinski zavodni kmetje so mu povedali, kar mu je šlo in najbrž ne bo več poskusil agitirati v tej oddolno napredni vasi. Zgledu vrlih ledinskih kmetov naj bi sledili tudi ostali kraji po širni žirovski dolini, pa bi bilo vse klerikalno prizadevanje, pridobiti žirovsko občino v svoje roke, brezuspešno. Žirovski naprednjaki — krepko na delo, dokler je čas! Poljanska dolina se je znala ubraniti klerikalnega navala, lahko se ga obvaruje tudi žirovska dolina, če se strnejo vse napredne sile proti pogubnemu klerikalizmu. Lepo se je pričela razvijati žirovska dolina, ali naj klerikalno nazadnjastvo na sredi pota ustavi ta razvoj žirovski naprednjaki v interesu krajevno lepe in gospodarsko močne žirovske občine ne dopustite, da zavladajo črni klerikalizem po teh krajih. Vsi brez odloga v bojno rto! Napredna misel naj praznuje po teh krajih. Vsi brez odloga v bojno črto! Napredna misel naj praznuje svojo zmago tudi v žirovski občini!

Iz seje c. kr. okraj. šol. sveta v Radovljici dne 4. t. m. Predsednik

poročila o zadevah, ki se se rešile predsedstvenim potom. Sestavi se terno predlog za ispraznjeno učno mesto na štiri razredni ljudski šoli na Koroški Beli. Priporočil se učitelji in učiteljici, ki naj se pomaknejo v višji plačilni razred in sicer iz II. v I. ena učna moč, iz III. v II. tri učne moči in iz IV. v III. plačilni razred šest učnih moči. — Učiteljici v Mošnjah, Apoloniji Faturjevi se prizna III. petletnica s 1. septembrom t. l. Ugodno se reši nekaj prošnji za denarno podporo. — Prošnja županstva Lancova, ki je vsolano v šolsko občino Radovljice glede nerazdeljenega celodnevne šolskega pouka se reši v tem smislu, da se mora zvesti tudi mnenje ostalih, v Radovljico šolo vsolanih občin, to je mestnega zastopa Radovljice, Lesec in Predtrga. — C. kr. dež. šol. svet se odstopi prošnja kraj. šol. sveta na Koroški Beli, da dovoli vsoprednico II. razreda. — Končno se odobre proračuni 19. krajnih šol. svetov.

Iz Vinice. V četrtek ponoči so okradli neznani tatovi trgovino Jurja Šterka. Odnegli so do 1200 K gotovine in več drugega blaga. Tatovi so bili udri tudi v vinski hram Jurja Stegnetja in si privoščili dobre letošnje kapljice. Tatvine se gode vse vprek, vrhu tega pa še požigi. Ne daleč od tu se v enem tednu na Hrvaškem gorele kar tri vasi. Pravijo, da so v mraku pred tavino bili artilirski orožniki štiri sumljive postopke, pa jih takoj zopet izpustili. Ko je Maliček jutraj naznanil orožnikom tatvino pri Šterku, je bilo pri bito na vratih orožniške postaje nek pismo, ki so ga baje ostavili orožnikom tatovi. Tudi cigani so postali posebno kmetovalcem velika preglavica. Hranijo prašiče, a nimajo posestva. Nekateri cigani imajo vse po štiri rejne prešiče. Vnučakovani so se že vsled tega pritožili, ker so jim cigani po njivah kradli, a vse zaman. Cigani se nadalje gonijo prosto po cesti prešiče, kar je kmetu zabranjeno. Vprašamo, ako ima cigan kakšno predpravo pred kmetom? Ljudstvo od Kolpi je vsled požigov in tatvin zelo razburjeno in svari se potnike potovati ponoči skozi vasi. Ni izključeno, da ga ne bi zbegano ljudstvo linčalo.

»Ciganska krič«, se zove najsenzacionalnejša drama iz serije slavne igralke Aste Nielsen. Ta drama se predstavlja danes, jutri in pojutrišnjem k kinematografu »Ideal«. Videli smo to fenomenalno igralko v kinematografu že v več delih v naslovni vlogi, zd se pa, kakor da bi v »Ciganski krvi« prekosila sama sebe. Predstavljaalec za kinematograf seveda ne govori nič, zato pa mora seveda ne govori nič, zato pa mora vsak pogled, celo vsak utrip oči — vse mora gledalec predočiti, kaj se godi v igralčevi duši. In kdo razume to bolj nego slavna Asta Nielsen, ta mojstrica mimike! In baš v tej vlogi kaže vso svojo do viška izvedeno spretnost in svoj neprekosljiv igralski dar.

Nasilneži. V nedeljo ponoči sta v karlovskem predmestju dva alkoholika, med katerima je bila tudi neka ženska, silno razgrajala. Ko jih je stražnik opozoril na nočni mir, je eden takoj skočil v varnostnega organa. Le-ta je takoj potegnil sabljo, za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aretacija. — Na Tržaški cesti je pa nek delavec se vsmolil ukazati, da naj čuje pred neko gostilno na njegov voz in ker se seveda varnostni organ temu »povelju« ni hotel ukloniti, je postal možakar nasilen, a ga je stražnik vendar pomiril in se zadovoljil le z legitimovanjem. Za katero je drugi razgrajalec zgrabil ter se pri tem k sreči na roki le nekoliko obrezal. Nato se je izvršila aret

žganje pit in jima dal za to denar, da bi lahko potem Rebolja ovadil zavoljo prepovedanega žganjetoča. To se je potem govorilo vse napretek po vsej občini. Dne 24. aprila je bila v Novem mestu javna dražba štacunskega blaga, med katerim je bil tudi sod slivovke. Bojane je dražil, Rebolj pa mu jo je nabijal in nagnal na 30 kron. Bojane je potem doma potožil Florjančiču, da mu je Rebolj dražil slivovko. Florjančič pa mu je povedal, da je ravnokar izvedel od Rebolja samega, da mu je zato dražil slivovko, ker je poslal Bojane k njemu omenjena dva možaka žganje pit. Takrat že torej 24. aprila t. l. je Bojane zvedel kaj govori Rebolj o njem in že takrat bi ga bil lahko tožil, pa ga ni. — Dne 28. junija t. l. je prišel Bojane v Florjančičevo klet pit. Florjančič, ki je ravnokar dobil prepoved, da ne bo smel imeti dne 29. junija, na cerkveno proščenje, ne plesa, ne godbe in tudi ne gostilne čez policijsko uro odprte, je obdolžil Bojanca da je on izposloval to prepoved. Bojane je oporekal in zadržal, da je on pri tej prepovedi ravnat tako nedolžen, kakor ga Rebolj ponekod dolžni, da je on k njemu poslal Gričarja in Teropčiča žganje pit. Florjančič mu je svetoval, naj Rebolja toži, če ni kriv. Poslali so z zvijačo po Rebolja in mu nastavili past, da bi ponovil svojo obdolžitev. Rebolj pa je bil pameten ter je odšel, ne da bi se bil kakorkoli izrazil. Bojanca je to jezilo in sklenil je na vsak način tožiti Rebolja. Dne 1. julija je vložil tožbo zoper njega, dne 11. julija pa jo je umaknil, ne da bi se bila vršila kaka obravnava. Dne 12. julija je povedal Bojane Rebolju, da je umaknil tožbo zoper njega. Ko mu je rekel Rebolj, ki se ni čutil krivega in ni hotel imeti od Bojanca nobene milosti: »Zakaj si pa ustaviš tožbo? Ti bi bil tožil kar do konca!« Bojane pa je baje odgovoril, da je zato umaknil tožbo, ker Florjančič ni hotel tako pričati, kakor je on — Bojane — zahteval. Rebolj, ki teh besed se razumel ni, je še isti dan povedal Florjančiču to in tedaj mu je Florjančič pojasnil pomen Bojančevih besed. Rekel je, da je prišel Bojane dne 8. julija, ko je imel Florjančič še sodno vabilo kot priča zoper Rebolja, k njemu v klet, in da mu je začel praviti, da je že vložil zoper Rebolja tožbo zaradi žaljenja časti. Vprašal je Florjančiča, če je on že povabilo kot priča dobil. Florjančič je seveda potrdil, da ima vabilo že v rokah. Tedaj pa mu je rekel Bojane nekako takole: Praviš, da si moj prijatelj. Če si res moj prijatelj, tedaj nikar nič ne povej, da se je že pozimi in spomladi o sv. Jurju govorilo, da sem jaz poslal Gričarja in Teropčiča zato k Rebolju pit žganje, da bi potem naznanil Rebolja zaradi prepovedanega žganjetoča. Kaj boš tisto pravil, kar je bilo preje, to povej, kar je bilo v tvoji kleti dne 28. junija. Saj se ti ne bo nič hudega zgodilo; le tako povej, da sem izvedel o vseh teh govoricah šele 28. junija v tvoji kleti. Florjančič ni neumen človek in je takrat 8. julija takoj vedel, kaj da Bojane namerava. Če bi namreč Florjančič povedal pri sodnji, da je Bojane že spomladi vedel, kaj govori Rebolj o njem in da mu je Florjančič po 24. aprilu sam povedal, da je rekel Rebolj njemu, da je zato nabijal slivovko Bojanu, ker mu je ta poslal Gričarja in Teropčiča žganje pit, da bi ga potem ovadil, — če bi torej Florjančič to povedal pri sodnji, bi bil Bojane tožbo izgubil, ker je preteklo od takrat, ko je izvedel za govorico, več nego 6 tednov. — Ko je Florjančič torej Rebolju vse to pojasnil, je razumel, kaj je hotel Bojane s tem reči, da je tožbo ustavil, ker Florjančič ni hotel tako pričati, kakor je Bojane hotel. Bojane je pa izvedel za to Florjančičovo pojasnilo, ki ga je bil dal Rebolju in je vložil proti Florjančiču tožbo radi žaljenja časti, ker je govoril okoli o njem, da ga je nagovarjal k krivemu pričevanju. Florjančič pa je nastopil menda dokaz resnice, povrh pa je še Rebolj Bojanca naznanil zaradi napeljevanja h krivemu pričevanju. Bojane je tajil, da bi bil Florjančiča kdaj nagovarjal, da naj pri sodišču kaj zamolči, kar bi bilo ravno toliko, kakor če bi po krivem pričal in je rekel, da res o teh govoricah ni preje nič vedel, dokler ni izvedel o tem 28. junija v Florjančičevi kleti. To je seveda neverjetno, ker je vendar tokrat v kleti sam od sebe rekel, da je glede prepovedi, ki jo je dobil Florjančič zaradi godbe in plesa tako nedolžen, kakor ga Rebolj po nedolžnem dolži, da je bil poslal k njemu Gričarja in Teropčiča žganje pit. Pa tudi Jernej Eršte pove, da je kopal spomladi še pred sv. Jurjem v Bojančevem vinogradu na Rupah in da je pravil Bojanu, ko sta se zvečer sama vračala iz vinograda domov, kaj da govori o njem Rebolj ter da je Bojane le v enomer zatrjeval, da je čisto nedolžen in da on Gričarja in Teropčiča ni poslal k Rebolju žganje pit. Po teh dokazih bi bilo torej sko-

raj gotovo, da se je Bojane pokusil, da ni tožil Rebolja pravda, ker govorica ni ponehala in da je sklenil tožbo vendarle vložiti. Florjančič pa pregovoriti, da bi zamolčal, kar bi utegnilo pripraviti sodnika do prepričanja, da je tožba zastarala. Dne 19. oktobra se je vršila proti kateri pa je bil Bojane oproščen, ker Bojanu kasenska obravnava pri okr. sodnji v Rudolfovcu, pri kateri je ena priča popolnoma prevrgla svojo izpovedbo in pričala drugače nego preje. Ljudje v Šentpetru in okolici pa imajo vendar svoje prepričanje o Jozelu.

Razne stvari.

* **Tragedija akademičnega slikarja.** Akademični slikar Bela Pokorny v Aradu je hotel v nedeljo obiskati svojo nevesto v Sobotici. Skočil je na stopnjice brzdavice, ki se je že premikal, pri tem je pa poneorečil ter padel pod vlak. Vsi naslednji vozovi so šli čez njegovo truplo.

* **Največji most sveta se je podrl.** Iz San Franciska poročajo: V Auburnu v Kaliforniji se je podrl most, ki so ga gradili in ki bi naj bil največji na svetu. Šestnajst delavcev je bilo usmrčenih.

* **Ruski dijaki na begu ustrreljeni.** Iz Lvova poročajo: Štirje ruski gimnazisti v Bialystoku so sklenili, pobegniti v inozemstvo. Ko so hoteli prekorčiti mejo, so začele ruske straže na nje streljati. Dva begunce sta bila ustreljena, ostala dva so pa prišli.

* **Nesreča v gorah.** Pri Lardaru, nedaleč od Tridenta, je v gorah podula kamenje dva laška delavca. Izvlekli so ju mrtva.

* **Kulturni nemški dijaki.** V nedeljo ponoči so se v Schottengasse na Dunaju stegli nemški dijaki, in sicer društvo »Bruna - Sudetia« in židi. Tolkli so s palicami. Več dijakov je odšlo s krvavimi glavami. Pretep je trajal celo uro. 17 dijakov je bilo aretiranih. Pač nemška kultura!

* **Napad na naborno komisijo.** Pri nabornih v Lublinu je neki nabornik z imenom Keller, ko so ga zdravniki preiskovali, večkrat ustrelil na naborno komisijo. Zdravnika je zadel smrtonosno, nato je ustrelil samega sebe.

* **Trikat k smrti obsojen.** Porotno sodišče v Beuthnu je obsojilo monterja Malerusa zaradi trikratnega umora trikrat k smrti, nadalje na 15 let prisilne delavnice in pa k izgubi časti za vedno.

* **Velika nesreča na cestni železnici.** V nedeljo zvečer je v Štuttgartu skočil voz cestne železnice s tira in se zaletel v cestni kamen. Voz se je prevrnil. Tri osebe so bile mrtve, 12 pa težko ranjenih.

* **Živinski sin.** Z Dunaja poročajo: 16letni vajence Leopold Matejka je v ponedeljek poskušal s sekuro ubiti svojo mater. Mati je sina opetovano kaznovala, ker je pokradel in prodal različne stvari iz stanovanja. Napadalec so aretirali in izročili sodišču.

* **Nesreča pri zagrebški mestni elektrarni.** Včeraj se je zgodila pri zagrebški mestni elektrarni grozna nesreča, pri kateri sta se dva delavca ponesrečila. Iz dozdaj neznanih vzrokov je eksplodirala parna cev kotla. Vroča para je z največjo silo vdrila v prostor pod kotlom, v katerem sta delala dva delavca. Oba sta bila tako zelo poškodovana, da sta kmalu na to umrla.

* **Drzen roparski napad.** V nedeljo se je v neki elegantni restavraciji v Varšavi, kjer je bilo zbrano najellegantnejše občinstvo, zgodil drzen roparski napad. Petindvajset roparjev je vdrlo v restavracijo in zahtevalo v brovning - revolverji v rokah od gostov, naj vzdignejo roke kvišku. Vsi gosti so iz strahu ubogali roparje. Le neki natak se je zoperstavil roparjem. Tega so pa ustrelili. Dočim je del roparjev strogo nazil na goste, so jih ostali oropali. Do zdaj se še ni posrečilo, zaslediti roparje.

* **Tragedija mladega izumitelja.** V berlinskem predmestju Trepsov se je zgodila v soboto zvečer velika nesreča. 17letni ključavničar Paul, zelo priden in marljiv delavec, se je v svojem prostem času bavil s konstrukcijo parnega stroja. On in njegova družica so veliko pričakovali od tega izuma. V soboto bi se naj novi stroj prvič poskušal v stanovanju Paulovih staršev. Stroj so zakurili ter pogнали. Stroj je začetkom popolnoma dobro funkcioniral. Naenkrat je pa eksplodiral. Velik kos železa je materi razdrobil črepinjo. Zena je bila takoj mrtva. Oče in sin sta tudi dobila težke poškodbe.

* **Samomor stotnika v vlaku.** Iz Krakova poročajo: V nedeljo je pred Krakovem vstopilo več častnikov 3. ulanskega polka v dunajsko - krakovski brzdavak. Med častniki je bil tudi štiridesetletni računski stotnik Karel Tucho, ki se je obnašal zelo nervozno in nemirno. Pred postajo Trzebina je šel Tucho iz kupeja. Ko se dalj časa ni vrnil, so ga šli njegovi tovariši iskat in so ga našli v sosed-

njem pramen kupca ležati v krvi. Poleg njega je ležal velik žepni nož, s katerim si je prerezal vrat. Predno so prišli v Krakov, je bil stotnik mrtev. Varok samomora je neznan.

* **Mrtve v kovčegu.** Podžupan znanega rumunskega kopališča Slanica - Moldove, George Surugin, je postal žrtev grozovitega zločina. Njegova lastna žena Ileana ga je v družbi svojega ljubimca, gimnazijskega profesorja Mihaela Silochija umorila. Zločinsko dvojico so že prijeli. Oba sta priznala zločin. Umor se je zgodil aledele: V torek zvečer je bil profesor Silochi povabljen k podžupanu na večerjo. Po večerji je igral z gostiteljem karte. Med tarokom je kar naenkrat izjavil, da mu je slabo. Ker je bilo že po polnoči, ga je podžupan povabil, naj spi v njegovem stanovanju. Začetkom se je Silochi, končno se je pa vendar udal. Ponoči se je Silochi splazil v spalnico zakonake dvojice Surugin, iz katere se je že prej odstranila nezvesta žena, ter metrelil podžupana v srce. Surugin je bil na mesta mrtve. Takoj nato je prišla Suruginjeva žena z ostro nabrušenim kuhinjskim nožem v sobo ter je odrezala svojemu možu glavo. Nato sta zrezala truplo na drobne koščke ter je dala v kovčeg. V kopalnici sta se oprala. Na vse zgodaj sta se odpeljala in oddala kovčeg v Konstanco. Odpeljala se pa ni sta v Konstanco, temveč v Bukarešto. Ker je začelo iz kovčega smrdeti, so ga uradno odprli ter tako zasledili umor. Oba zločince so v Bukarešti aretirali. Silochi se je v ječi usmrtil. Skočil je s tretjega nadstropja na dvorišče ter se ubil.

* **Od volkov oblegana vas.** Iz Petrograda poročajo: Vas Pjalovo v jemenski guberniji je preživela par grozovitih dni. Volkovi iz bližnjih gozdov, ki se poleti ne upajo zapustiti svojih skrivališč, se je nenkrat polastila podivjanost in so v velikem številu napadli kmete, ki so delali na polju. Mnogo kmetov so volkovi ranili in razmesarili. Le nekaterim se je posrečilo uiti. Z glasnim rjevanjem so jih volkovi zasledovali do vasi, ki so jo popolnoma obkolili. Nihče izmed vaščanov se ni upal iz hiše. Volkovi so dan in noč čakali okoli vasi na plen. Samo par vaščanov je imelo orožje. Eden je neprenehoma streljal na volkove, pa ni mnogo dosegel. Še le vojaštvo, ki je manevriralo okoli vasi, je osvobodilo obleganec. Poveljniki častnik je slisal neprestano streljanje in je hitel s svojo četo proti vasi, kjer se mu je zoperstavila velika tolpa volkov. Vojski so takoj spoznali nevarnost, v kateri se je nahajala vas, in so začeli streljati na volkove. Opazno, z nasajenimi bajoneti so se bližali vasi, kjer jih je zopet napadla nova tolpa volkov. Korak za korakom so se morali polastiti vasi. Še le, ko so pregnali zadnjega volka, je bila vas rešena.

* **Ni hotel plačevati najemnine.** Neki list pripoveduje o slavnem francoskem humoristu Allaisu, zabavnom dogodbodcu. Allais je namreč iznašel pripraven način, da bi ne moral plačati svojem hišnemu gospodarju najemnine. Trije obroki so že minili, toda Allais ni še plačal. Tako se je približal 1. januarju. Allais se je zavedal svoje dolžnosti napram svojem hišnemu gospodarju ter mu je poslal vizitko s primerno gratulacijo. Na vizitki pa se je podpisal: Alfonz Allais, izdelovalec »Pettardina«. Ob enem je pa nalepil na steno svojega stanovanja velike plakate z napisom: »Kajenje je kar najostrejša prepovedano!« Na tla je pa položil polo belega papirja, na njo pa dobro pest škrobove moke. Ni trajalo to dolgo. Nekega lepega dne sliši drsajoče korake svojega hišnega gospodarja. Prihajal je, da opomni svojega nedrednega najemnika, naj plača najemnino. Zvonec zazvoni, hišni gospodar pride, kakor običano, s egiaro v ustih. Allais hiti k njemu, mu iztrga egiaro ter jo vrže proč. Nato se upre v sid, vse razburjen. Samo z roko kaže na zid. »Zakaj je pa tukaj prepovedano kaditi!« izprašuje hišni gospodar, poln začudenja. »Za božjo voljo, nesrečnik, ali ne vidite, kaj bi se zgodilo, če bi padla samo iskrica vaše goreče egiare na tla, na »petardina«? Midva oba, vaša hiša, da cela okolica bi zletela v zrak.« Kaj se je zgodilo, ugane lahko vsakdo. Hišni gospodar ni odlašal niti trenutka, da se isanebi nevarnega najemnika. Opustil mu je najemnino, ki mu jo je še dolgoval, pod pogojem, da se takoj izseli. In iz srca je bil hvaležen Allaisu, ki je ta pobral šila in kopita ter odšel iz njegove hiše.

* **Hochenburger.** Dunaj, 7. novembra. Danes so Čehi vložili interpelacijo zaradi znanih Hochenburgerjevih pogojev.

* **Ubegli tenor.** Praga, 7. novembra. Tenor praške opere, Ptak, je pobegnil in zapustil več tisoč kron dolga. S seboj je vzel ženo nekega praškega trgovca. Obrnil se je v Ameriko.

* **Razpust hrvaškega sabora.** Zagreb, 7. novembra. Ob pol 11. je imel hrvaški sabor sejo, v kateri je ban dr. Tomašič prebral kraljevi reskript, s katerim se sabor razpušča. Poslanci so popolnoma mirno zapustili dvorano.

* **Demisija Berzeviczyja.** Budimpešta, 7. novembra. Predsednik zbornice, Berzeviczy, je podal danes pismeno svojo demisijo. Boj med vladnimi strankami in opozicijo se je začel. Opozicija je sklenila o predsednikovi demisiji otvoriti debato, ki bi jo izrabila v obstrakcijske namene. Tudi v kabinetu samem vladajo različna mnenja in nesoglasja zaradi sredstev, ki naj jih uporabi vlada proti obstrakciji. V opozicijskih krogih so mnenja, da bo vlada čez nedolgo razpustila državni zbor. Naša italijanska prijateljica.

* **Zurih, 7. novembra.** Listi poročajo, da zbira Italija številne regimente ob avstrijski meji.

* **Bombe v realni gimnaziji.** Petrograd, 7. novembra. V kleti realne gimnazije v Čeljabinsku so našli celo tovarno za bombe. Več dijakov z avda so aretirali.

* **Hmelj.** Norimberg, 7. novembra. 150, 250. Neizpremenjeno, trdno, 290/335.

* **Državni zbor.** Dunaj, 7. novembra. V današnji seji državnega zbora se je nadaljevala proračunska debata. Govorniki so se bavili pred vsem z včerajšo

programatično izjavo ministrskega predsednika Stürgkha. Kot prvi je nastopil prof. Masarik, ki je v imenu češke delegacije kritiziral izvajanja ministrskega predsednika ter dokazoval njih neresenčnost in preveliko splošnost. Obirno se je bavil z avstrijskim problemom v kolikor se tiče razvoja narodnosti ter končno izjavil, da nova vlada ne zasluži zaupanja Čehov in da zaradi tega tudi on ne bo glasoval za proračun. Nastopil je predsednik nemškega »Nationalverbanda« dr. Gross ter se bavil s politično situacijo. Za njim je govoril vodja socialnih demokratov dr. Adler, ki je ostro in deloma satirično kritiziral novi program.

* **Posvetovanja s strankami.** — Objeatnost dr. Šusteršiča.

Dunaj, 7. novembra. Danes in prihodnje dni se vrše posvetovanja ministrskega predsednika s strankami. Za danes ob 4. popoldne je povabljen k posvetovanju dr. Šusteršič kot zastopnik »Hrvaško-slovenskega kluba«. Značilno je, da bo dr. Šusteršič sam zastopal »Hrvaško-slovenski klub«, med tem, ko se bodo sicer vršila pogajanja s predsedstvi. Jasno je tedaj, da se dr. Šusteršič ne ozira več na to, da obstoja v »Hrvaško-slovenskem klubu« še poseben narodni klub, ki je zastopan tudi v prezidiju.

Dunaj, 7. novembra. Ministrski predsednik Stürgkh bo imel popoldne konference tudi s Poljaki; za zvečer so povabljeni na konferenco Italijani.

* **Husarek, kanonsko pravo in Bernatzik.**

Dunaj, 7. novembra. V parlamentarnih krogih vzbuja velikansko presenečenje, da je oddal novi načni minister, vseučiliški profesor Hussarek, ki je znan kot velik klerikalec, suplenturo iz svojega predmeta, kanonskega prava, profesorju Bernatziku, ki je fanatičen liberal. Pikanost na tej suplenturi je zlasti to, da se je zgodilo to sedaj, ko se začne danes na Dunaju škofvska konference. Ta naredba novega naučnega ministra je napravila v klerikalnih krogih kolosalen vtisk.

* **Uradniške in železniške zahteve.**

Dunaj, 7. novembra. V parlamentarnih krogih so mnenja, da vladna predloga glede zvišanja uradniških plač ni zadovoljiva. Treba je uvesti novo akcijo, ki naj se opira na predlog poljskega poslanca Steinhaus, ki zahteva, da vlada provizorično dovoli uradnikom za leto 1911 draginjsko doklado, med tem ko naj tvori definitivna rešitev vprašanja predmet obširne parlamentarne akcije.

Dunaj, 7. novembra. Odslek za državne nastavitelje je imel danes sejo v kateri je poslanec Heine poročal kot referent o željah in zahtevah železničarjev ter predlagal, da naj znatno skupno zboljšanje železničarskih plač 38 milijonov kron ter naj stopi to zvišanje v veljavo že s 1. oktobrom t. l. Razvila se je živahna debata, v katero je posegel tudi finančni minister Mayer in železniški minister Forster. Mayer je predlagal, da naj da odsek vladi čas, da zavzame končno stališče, vendar pa da bo vlada komaj mogla privoliti v tolikšno zvišanje. Železniški minister je izjavil, da sicer želi železničarjem vse dobro, da pa bo energično varoval državne interese.

* **Hochenburger.** Dunaj, 7. novembra. Danes so Čehi vložili interpelacijo zaradi znanih Hochenburgerjevih pogojev.

* **Ubegli tenor.** Praga, 7. novembra. Tenor praške opere, Ptak, je pobegnil in zapustil več tisoč kron dolga. S seboj je vzel ženo nekega praškega trgovca. Obrnil se je v Ameriko.

* **Razpust hrvaškega sabora.** Zagreb, 7. novembra. Ob pol 11. je imel hrvaški sabor sejo, v kateri je ban dr. Tomašič prebral kraljevi reskript, s katerim se sabor razpušča. Poslanci so popolnoma mirno zapustili dvorano.

* **Demisija Berzeviczyja.** Budimpešta, 7. novembra. Predsednik zbornice, Berzeviczy, je podal danes pismeno svojo demisijo. Boj med vladnimi strankami in opozicijo se je začel. Opozicija je sklenila o predsednikovi demisiji otvoriti debato, ki bi jo izrabila v obstrakcijske namene. Tudi v kabinetu samem vladajo različna mnenja in nesoglasja zaradi sredstev, ki naj jih uporabi vlada proti obstrakciji. V opozicijskih krogih so mnenja, da bo vlada čez nedolgo razpustila državni zbor. Naša italijanska prijateljica.

* **Zurih, 7. novembra.** Listi poročajo, da zbira Italija številne regimente ob avstrijski meji.

* **Bombe v realni gimnaziji.** Petrograd, 7. novembra. V kleti realne gimnazije v Čeljabinsku so našli celo tovarno za bombe. Več dijakov z avda so aretirali.

* **Hmelj.** Norimberg, 7. novembra. 150, 250. Neizpremenjeno, trdno, 290/335.

* **Državni zbor.** Dunaj, 7. novembra. V današnji seji državnega zbora se je nadaljevala proračunska debata. Govorniki so se bavili pred vsem z včerajšo

* **Revolucija na Kitajskem.** London, 7. novembra. Iz Sangaja poročajo, da so revolucionarji odklonili vse mirovne ponudbe. Revolucionarji vstrajajo pri tem, da se odstavi dinastija Mandžu. V dinastiji sami vlada velikansko razburjenje in strah. Mnogi principi so zbežali iz mesta.

* **London, 7. novembra.** Peking je v rokah revolucionarjev. Boj za glavno mesto je trajal 12 ur ter se je revolucionarjem posrečilo celo mesto zavzeti. Tudi večina cesarske garde je prestopila k revolucionarjem.

* **Italijansko-turška vojna.**

* **Italijansko - turška vojna.** — Kraljev dekret.

Rim, 7. novembra. Kraljev dekret je napravil po celi Italiji velik vtisk. Listi pravijo, da je dana sedaj Turčiji priložnost, da stopi v mirovna pogajanja z Italijo »Giornale di Italia« pravi, da je proklamacije aneksije napravila tudi v Vatikanu najboljši vtisk.

* **Italijani v stiskah.**

Frankobrod ob M., 7. novembra. Korespondent »Frankfurter Zeitung« poroča iz Malte, da so Italijani v Tripolisu še vedno obdani od turških in arabskih čet. Zlasti Arabci vsako noč napadajo italijanske pozicije. Italijansko vojaštvo je izmučeno in se le s težavo brani. Italijanske izgube so zelo velike. Vse bolnišnice so prenapolnjene. Med vojaštvom vlada kolera. Tudi v Bengaziju je položaj Italijanov podoben.

* **Mirovna akcija.**

London, 7. novembra. Interparlamentarna Unija se je obrnila z memorandom na angleškega premijer-ministra Asquitta, ter zahtevala, da naj Anglija da inicijativo za mirovno posredovanje med Italijo in Turčijo.

* **Pred Derno.**

Carigrad, 7. novembra. Notranji minister je naznanil zastopnikom časopisja, da je en bataljon turških vojakov zavzel mesto Derna pri čemer je padlo 80 Turkov in več sto Italijanov. Turki so vzeli Italijanom tudi nekaj topov. Neka italijanska topničarka, ki že tri dni križa pred pristaniščem, ne more izkrcati vojaštva ter strelja na pristanišče in brzojavni urad. Strelja pa ne store mnogo škode.

* **Turške priprave.**

Sofia, 7. novembra. Mladoturški Komite je sestavil obrambno ligo za Tripolis ter izdal proklamacijo, v kateri pozivlja prebivalstvo, da naj zbira denar za vojni material, za zdravniške, kirurške in sanitetni material. Proklamacija pravi, da se avspetije sedaj za Turke zelo ugodne.

* **Gospodarstvo.**

— **Narodna razstava v Sofiji.** V Sofiji se namerava prirediti v času od junija do avgusta 1912 neka mednarodna razstava. Interesentje se nujno pozivljajo, da se, predno se odločijo za udeležbo, oglašajo v pisarni trgovske in obrtniške zbornice in Ljubljani radi informacij o tej stvari.

— **Drž. železnice.** Z veljavo od dne 25. vinotoka 1911 se je znižal čas za nakladanje vozov na vseh progah c. kr. državnih železnic (izvzemi dalmatinskih prog in oddajah v Trstu) na 8 dnevnih ur, t. j. od 8 ure zjutraj do 6 ure zvečer.

— **Razpis dobave jestvin.** C. in kr. poveljništvo mornarske akademije v Reki je naznanilo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da namerava razne provijantne predmete po trgovskem običaju nabaviti za čas od 1. januarja do konca decembra 1912. Dobaviti bo med drugim tudi 30.000 kg pšenične moke, 15.000 kg. ržene moke, 3000 kg riža, 2000 kg testenin, 1000 kg fižola, 6000 kg sladkorja i. dr. Ponudbe čimprej, najkasneje pa do 30. novembra 1911 poslati c. in kr. mornarski akademiji v Reki. Natančnejši pogoji ter uzančni zvezek se dobe pri c. in kr. mornarski akademiji v Reki, so pa tudi v trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani interesentom na vpogled.

* **Zahvala.**

Slavno tamburško dramatično društvo »Sovič« v Postojni je naklonilo tukajšnji žolarski kuhinji znesek 90 K 26 v kot del čistega dohodka pri gledališki igri »Milan in njegova hči« dne 1. novembra t. l.

Za velikodušni dar se podpisano vodstvo imenom žolske mladine najiskrenee zahvaljuj.

Vodstvo petrazredne žolske šole v Postojni, dne 6. novembra 1911.

Ferdinand Juvanc, žolci voditelj.

Indajatelj in odgovorni urednik: Rosta Pustecemšek.

Darila.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca oktobra 1911 leta sledeče prispevke i. s.:

I. Prispevki iz nabiralnikov.

F. J. Čehovin, Branica 20 K; F. Lipah, Dobrunje 7 K 77 v; podružnica Ajdovščina i. s. s. Malik 5 K 58 v, Kovač 5 K 30 v, Modic 11 K, Repič 7 K 76 v, Vidrih 14 K 20 v, Hrovat 2 K 94 v, Šostar 3 K 30 v, Štekar 3 K 90 v, Edinost 60 v, skupaj 84 K 58 v; J. Vidmar, Kapele 2 K 10 v; J. Pilgram, Volšperg 2 K 40 v; trnovsko župnišče, tu 11 K; hotel Austria, Slov. Bistrica 9 K; m. podr. Maribor i. s. s. Nar dom 19 K, Meden 4 K, Vrtnik 2 K, skupaj 25 K; M. Lončar, Tržič 10 K 36 v; dr. Štebinger, tu 3 K; gost. Anžič, tu 6 K 40 v; F. Gnezda, Unec 10 K; družbena pisarna, tu 3 K 10 v; A. Sever, Semič i. s. s. Drgane 1 K, Bahovec 1 K 24 v, Šepaher 3 K 60 v, Zure 1 K 28 v, skupaj 7 K 12 v; m. podružnica Radovljica i. s. s. Kunstelj 3 K 40 v, Lectar 65 K, Avguštin 5 K, skupaj 73 K 40 v; Ruška koča, Ruše 10 K 50 v; gost. Cuzak, tu 3 K; dr. E. Dereani, Gorica i. s. s. pri Jeleni 14 K; pri F. au 2 K 20 v, skupaj 16 K 20 v; dr. J. Hrašovac, Celje 3 K; J. Korže, Slov. Gradec i. s. s. J. Kac 1 K, Pirnat 5 K 44 v, F. Kac 2 K 24 v, Nar. Dom 2 K 20 v, skupaj 10 K 88 v; P. Mahorčič, Divača 3 K 51 v; gost. I. Batistič, G. Vrtojba 5 K 46 v; L. Petovar Jeruzalem, Ivanjkevič 7 K; omizije pri »Belem volku«, tu 200 K; tovarna Central, Gorica 16 K 70 v; gost. Kristančič, Višnjevik 10 K; m. podr. Postojna i. s. s. omizije Zlata Praga 150 K, narodni hotel 19 K 29 v, skupaj 169 K 29 v; gospodarsko društvo Verdelica 9 K; L. Cvetnič, tu 2 K 80 v; trgovina Gajšek, tu 2 K 06 v; podružnica Planina (Stajersko) 18 K 14 v; Jos. Komljanec, Ptuj i. s. s. pri L. nartu 7 K 10 v, pri Murševu 4 K 43 v, pri Mahorčiču 2 K 05 v, nar. čitalnica 72 v, pri Zupančiču 45 v, skupaj 14 K 75 v; gost. Muhla, Lokev 4 K 50 v; gost. Hodnik, B. Srednja vas 15 K 20 v; gost. Benedik, Kranj 17 K 40 v; trafikar Četarik, tu 1 K 45 v; gost. Zorko Družinska vas 9 K.

II. Prispevki podružnice.

Kranjsko: Ljubljana šentpeterska ž. 150 K; Toplice 48 K 66 v; Mokronog 285 K 39 v; Turjak 16 K; Novo mesto ž. 253 K 22 v; Kranj m. 17 K 20 v; Postojna 24 K 52 v + 1000 K = 1024 K 52 v; skupaj 1794 K 99 v.

Štajersko: Dramlje 30 K; Gornji grad m. 155 K 96 v; Rajhenburg 45 K 69 v; Limbuš 2 K 50 v; Maribor m. 32 K; Vransko 30 K; Planina 54 K; Velenje 30 K; skupaj 380 K 15 v.

Koroško; 0.

Primorsko: Kanal 121 K 03 v; Gorica m. 60 K; Sv. Lucija 200 K; Dornberg 50 K; skupaj 431 K 03 v.

III. Prispevki od družbenega blaga.

Fran Kollman, tu, prispevek od valčkov za svetilke 500 K; Andrej Oset, Tolstivrh, prispevek od tolstovrške slatine 6 K; Adolf Aleks Jakobi, Dunaj prispevek od družbenega cigaretnega papirja 43 K 09 v; skupaj 549 K 09 v.

IV. Zbirke časopisov.

»Slov. Narod«, tu 273 K 67 v; »Jutro«, tu 31 K; skupaj 304 K 67 v.

V. Prispevki Slovencev v Ameriki.

John Andolšek Bo Golden 35 K 60 v.

VI. Prispevki za obrambni sklad.

Iva Sabadin, Sv. Ivan 20 K; L. Petovar, Ivanjkovec 5 K; F. Papst, Celje 5 K; J. Stefan, Zagreb 5 K; P. Anžekli Slovenci 5 K; J. Bregant, Maribor 3 K 33 v; L. Cvetnič, tu 5 K; Janko vitez Bleiweis - Trsteniški, tu 5 K; pevski klub v Ribnici 20 K; dr. Iv. Pirnat, St. Ilj 100 K; Rodoljubje v Rojani, 200 K; sežansko učiteljsko društvo 50 K; akademsko društvo »Sava«, tu 50 K; nar. čitalnica, Črnomelj 50 K; uradniki kmetijske poslo-

jilnice, tu 180 K; mestna občina v Novem mestu 200 K; J. Pavletič, Miran 200 K; Iv. Valentič, Trnovo 40 K; A. Ziberna, Trst 5 K; Sokol v Ribnici 50 K; M. Švajger, Črnomelj 20 K; dr. Iv. Eršan, Gorica 50 K; m. podr. Kranj 45 K; A. Vrbanič, Čatež 50 K; E. Kastelic, Kandija 50 K; Fr. Papst, Celje 5 K; Neimenovan, Gradec 20 K.

VII. Rasni prispevki.

Vydova tovarna, Praga 100 K; J. Keršič, Postojna, neka kazen. poravnava 5 K; Franja Richter, Gorica nabrala 6 K; mestna občina ljubljanska podpora 750 K; Arnošt Rožar, Radeče, nabral 6 K 02 v; A. Hudovernik, tu nabral nar. davka 21 K; dr. Iv. Dimnik, Krško neka kazenska poravnava 5 K; Minka Lajovic, Trstenik 15 K; županstvo v Škofji Loki 20 K; dr. Iv. Dimnik, Krško, neka kazenska poravnava 10 K; M. Šušteršič, Loški potok, dar not. Demšarja 5 K; A. Miklavc, Mozirje, nabral 2 K; M. Roblek, Zalec, mesto venca 1 M. Detičku 10 K; R. Aršek, Videm, nabral 7 K 07 v; dr. Zorjan, Maribor, nabral 6 K 02 v; na ženitovanju g. Šege, nabralo 16 K; Iv. Jelacini, tu 200 K; občinski urad Globasnica 10 K.

»Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju« so darovali od 8. julija do 1. oktobra t. l.: 500 K: I. Plahuta, čisti dobiček veselice v Braslovčah; 273 K: abiturijent Jos. Kunc, nabral med sošolci idrijske realke; 160 K: okr. sodnik Jos. Prevec, tretinka prebitka veselice 29. jul. v Radovljici; 100 K: sekcijski svetnik dr. Ivo Šubelj na Dunaju; 91 K 32 v: Ivan Modic, Nova vas pri Rakeku; po 50 K: Hranilnica in posojilnica Smarje pri Jelšah in dr. Karel Triller v Ljubljani; 40 K: akad. fer. društvo »Prosveta« v Idriji; 30 K: dež. šolski nadzornik dr. Antoa Primožič na Dunaju; 27 K: prof. Amat Škerlj, čisti dobiček koncerta v Toplicah; 20 K: dr. Fran Košmelj, c. in kr. nadstani zdravnik v p. v. Železnikih; po 10 K: I. Revnik (po dr. Jos. Abramcu) v Trstu in Ivan Okretič, c. kr. gen. advokat pri najviš. sod. na Dunaju; 6 K: dr. Fran Vidie na Dunaju; po 5 K: strojevoja Ivan Pušar v Spodnji Šiški in Milan Znidaršič, Matenjavas; po 2 K: Einspieler, Fr. Heric in R. Knaflic; 1 K 50 v: Fran Kristan; po 1 K: I. Praznik in Fr. Švare. Skupaj 1396 K 82 v. Odbor se zahvaljuje vsem, kateri so sodelovali v korist tega tako uspešno delujočega društva in le želi, da bi našli mnogo posnemovalcev. Posebna zasluga gre v tem oziru letos našim vrlim dijakom, kateri so k tako ugodnemu uspehu veliko pripomogli. Upamo, da bodo tako tudi v bodoče. Revni dijaki že trkajo na naša vrata, prosimo torej hitre pomoči. — Darove sprejema blagajnik Ivan Luzar, Dunaj III. Reiserstr. 27.

„Domovina“ š. l. 1911/12.

Dohodki	1399-57 K
Clanarina	239-50 „
Dijaki plačali	339-58 „
Razno	820-49 „
Skupaj	1399-57 „
Izdatki	797-52 K
Julij	276-42 „
September	521-10 „
Skupaj	797-52 „

Dohodki	1399-57 K
Izdatki	797-52 „
Čistega	602-05 „

Prof. Jug
t. č. blagajnik.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 2. novembra: Sestra Pavla Spinčič, usmiljenka, 20 let, Rudečkova cesta 11.
Dne 3. novembra: Marija Kačur, hišna posestnica, 56 let, Kladezna ulica 4.

Priloga k temu zvezku je zvezek — »Scottova emulzija« — ki vsebuje vse, kar je potrebno za zdravje otrok.

Za otroke s slabotnimi kostmi.

Da Scottova emulzija kakor malokateri pomoček krepi kosti in da se otroci, ki imajo prešibke noge, da bi se postavili na noge ali prišli hoditi, že po kratki rabi prave Scottove emulzije prično vzravnavati in na veselje staršev kmalu prično hoditi, — to je že zdavnaj dogmata resnica. Naj bi torej vsi starši, katerih otroci preslabotni kosti ne morejo prav uspevati, sežejo po

SCOTTOWI EMULZIJ

ki, že 35 let uvedena, slovi po vsem svetu kot izborna krepljo za otroke.
Pri nabavi zahtevajte izrecno Scottovo emulzijo. Znamka »Scott« je, ki je vpeljana že 35 let in jamči za dobro kakovost in učinkovitost.
Cena izvirni steklenici 2 K 50. Dobi se v vsaki lekarni.

Ne moremo biti pri tako zelo se množecih sredstvih za gojenje las dovolj pozorni da obstoji edino naravno gojenje las v tem, da si operemo ravno tako z vodo in milom kožo na glavi, kakor ostalo kožo telesa. Samo glede mila moramo paziti na to, da je nežno in da ima pridelek, ki pospešuje upliva na delovanje kože na glavi, in ki obenem uničuje parazite povzročitelje različnih kožnih bolezni. Kot tak se je izkazal katran, kakor je splošno znano, kot naravno suvereno sredstvo. Katran učinkuje antiseptično in ima razen tega to lastnost, da pospešuje delovanje kože in s tem rast las. Kljub tem lastnostim, ki jih v medicini visoko cenijo, se vendar katran ni mogel za umivanje glave tako udomaćiti, ker je mnogim duhom naravnost neznan in ker vzbujajo navadni katranovi preparati, ki so bili do sedaj v trgovini, mnogokrat vendar neprijetne občutke. Poskušali so radigata leta in leta, da bi katran predelali na pripraven način, in končno se je posrečilo, napraviti katranov preparat, ki je skoro brez duha, ki tudi nima nikakih neprijetnih postranskih učinkov. S tem preparatom, imenovanim »Pixavon«, smo pridobili dolgo iskani katranov preparat za umivanje glave. Pixavon odstranjuje z lahko praljo in nesnago s kože na glavi, daje krasno peno, in se da zelo lahko umiti z glave. Ima jako simpatičen duh in ker vsebuje katran deluje proti parazitarnem izpadanju las. Že po nekajkratnem umivanju s Pixavonom čutimo dobrodejni učinek in lahko po vsej pravici imenujemo negovanje las s Pixavonom najboljšo metodo za jačjenje kože na glavi in krepitev las. Pixavon se napravi svetel (brezbarven) in temen. V novjšem času se rajši uporablja »svetel« (brezbarven) Pixavon, kateremu se ne poseben način odstrani temna barva. Specifičen učinek katrana je pri obeh preparatih, pri svetlem kakor pri temnem, isti. Steklenica Pixavona (svetlega ali temnega) stane K 2-50.

Modni salon
Jovane Schiller
na Sv. Petra cesti šte. 31
priporoča
klobuke vseh vrst.
Popravila vsa točno in ceno!
Čez opoldan odprto. — Žalni
:: klobuki vedno v zalogi ::

Serravallo^{vo}
železnato Kina-vino
Nigijenčna razstava na Dunaju 1906: Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.
Povzroča voljo do jedi, okrepeča živce, poboljša kri in je
rekonvalescentem
in melohrvnim
zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.
»Izborni okus.«
Večkrat odlikovano.
»Med 7000 zdravniških spritoval.«
J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRIEST-BARKOVJE.

Dež prši, megla in veter —

to so splošna znamenja novembra. In človek naj ostane zdrav, kaj ne? Kdor bi rad doprinesel to umetnost naj, dokler je še zdrav v odvrnjenju uživa Fayeve pristne sodenske mineralne pastile, kdor pa opaža draženje v sleznicah sopil, naj te pastile takoj rabi v ozdravljenju. Fayeve pristne sodenice ne odreko nikoli in nizka cena (K 125 za škatljico) omogočuje vsakomur, da jih rabi, pazite pa natančno na to, da dobite prave namreč Fayeve pristne sodenice.

Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzert, c. kr. dvorni založnik Dunaj V/II. Grosse Neugasse 17.

Borzna poročila.

Ljubljanska
»Kreditna banka v Ljubljani«.
Uradni kurzi današnje borze 7. novembra 1911.

Mališinski papirji.	Dezorni	Blagovni
4½/2, majeva renta	91-95	92-15
4½/2, srebrna renta	95-10	95-30
4½/2, avstr. kronsko renta	91-80	92 —
4½/2, ogr.	90-75	90-95
4½/2, kranjsko deželno posojilo	89-80	90-80
4½/2, k. o. češke dež. banke	93 —	94 —

Srednje.	Dezorni	Blagovni
Srečke iz l. 1860 1/2	438 —	450 —
» » 1864	609 —	621 —
» » tiske	305-50	317-50
» » zemeljske l. izdaje	298-50	304-50
» » II.	277-50	283-50
» » ogrske hipotečne	254 —	260 —
» » dun. komunalne	500 —	518 —
» » avstr. kreditne	503 —	515 —
» » ljubljanske	84 —	90 —
» » avstr. rdeč. križa	79 —	85 —
» » ogr.	53 —	59 —
» » basilijske	39-50	43-50
» » turške	238 —	241 —

Veluteto.	Dezorni	Blagovni
Ljubljanske kreditne banke	470 —	472 —
Avstr. kreditnega zavoda	648 —	649 —
Dunajske bančne družbe	542-75	543-75
Južne železnice	110-10	111-10
Državne železnice	732-50	733-50
Alpine-Montan	824 —	825 —
Češke sladkorne družbe	310 —	311 —
Zivnostenske banke	280-50	281-50

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 7. novembra 1911.
Termin.
Pšenica za april 1912 za 50 kg 11-83
Rž za april 1912 za 50 kg 10-37
Koruz za maj 1912 za 50 kg 8-53
Oves za april 1912 za 50 kg 9-63

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2			Srednji zračni tlak 30.76 mm		
novemb.	čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
6	2. pop.	734-6	13-3	sr. jzah.	oblačno
9	z.v.	736-8	9-8	sl. zah.	dež
7.	7. zj.	740-8	7-0	sr. vjzvjzh	"
Srednja večerajsna temperatura 10-4°, norm. 5-9° Padavina v 24 urah 169 mm.					

Srednja včerašnja temperatura 10-4°, norm. 5-9° Padavina v 24 urah 16-9 mm.

Za dokazano toplo sočutje povodom svoje težke izgube se najiskrenejše zahvaljuje
Lujiza Urbančič.

Lepo stanovanje

s 4 eventuelno 3 sobami 3781
se odda s 1. februarjem Slovenski trg 8
(trg pred sodnijo). — Več pri hišniku.

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštnem povzetju
Iv. Bonač v Ljubljani.
Cena slike 5 kron. 273

Doklona in druga darila
ter seznam dragih porabnih predmetov vseh strok dobite v mojem bogato ilustrovanem katalogu s približno 4000 slikami, kateri se pošlje na zahtevanje popolnoma zastonj in poštne prosto. — C. in kr. dvorni dobavitelj
Jos. Konrad v Mostu 1170 (Češko).

Dobro idočo restavracijo ali večjo gostilno

sprejemem takoj ali s 1. februarjem v najem
Ponudbe pod »Restavratore«
na upravnistvo »Slov. Nar.«

Umetni in trg. vrtnar Ivan Bizovičar

Ljubljana, Kolesijske ul. 16
1542 izvršuje
šopke, vence in bukete
za razne prilike.
Delo umetniško okusno in po solidnih cenah.
Prodaja cvetlice, raznovrstne sadike cvetlic in zelenjavo.
Naročila na deželo hitro in vestno.

Narodna knjigarna

v Ljubljani

priporoča naslednja dela:

Adrejev Levstik. Rdeči smeh	broj.	vez.
Askere. Izlet v Carigrad	—80	
» Prešernov album	2-40	
Beg. Ustoličenje koroških vojvod	—30	
» Slovensko nemška meja na Koroškem	1-40, 2-40	
» Narodni kataster Koroške	—60	
Benes. Šumavsky. Brodkovski odvetnik	1-50, 2-50	
Bojan. Doktor Holman	—50	
Burnett. Mali lord	1-60, 2-60	
Cankar. Aleš iz Razora	1-50, 2-50	
» Časnikarstvo in naši časniki	—80	
Čech. Svatoptuk. Med knjigami in ljudmi	—50	
Erjavce-Savojce. V naravi	1-20, 1-70	
Halevy. Dnevnik	—60	
Jurčič. Zbrani spisi I.—XL	1-20, 2—	
Jelinek. Ukrajinske dume	—30	
Lah. Vaška kronika	1-70, 2-70	
Lapič. Strahovalci dveh kron I. II. a	1—, 2—	
» Ljubzen in junaštra strahopetnega praporčaka	—80, 1-60	
Murnik. Najhujši sovražniki	—60	
Oblak. Stara devica	—60, 1-60	
» Razne pripovedi	—80	
Romec. Ljubzen Končanove Klare	1-50, 2-50	
» Premaganci	—60, 1-60	
» V študentovskih ulicah	1-50, 2-50	
» Zadnji redovine Benalja	1-50, 2-50	
Rudic. Mina	1-20, 2—	
Sentar. Čez trnje do sreče	1-20, 2-20	
Šepetarec. Zaljubljeni kapucin	1—, 1-80	
» Štiri ruske slike	—60, 1-60	
Theuriet. Undina	—90	
Trstenjak. Slovensko gledališče	2—	
Veseli. Libera nos a malo	1-40, 2-20	
Zarnik. Zbrani spisi	1—	
Zm. Osnovni nanki o narodnem gospodarstvu	3—	

Zahtevajte pri vašem trgovcu pogoje o razpisu „Ceres-nagrad“ v znesku 30.000 kron.

Prijatelj in sovražnik sta si v tem edina, da je jedilna mast „Ceres“ najbolj fina!

Navodilo, doseči najboljšo čajno surovo maslo: Vzame naj se nekaj rumene voljne jedilne masti »Ceres« (v kockah) in doda ravno toliko bele (v zavitkih). Oboje skupaj se razstopi, pri tem se naj pazi, da ne postane mast vroča. Nato se pridene nekaj surove smetane, v silo zadostuje tudi surovo mleko (na 1/2 kg masti »Ceres« pride 1/2 litra smetane). Med tem ko se postavi skledo zaradi hitrejšega ohlajenja v mrzlo vodo, se vse skupaj toliko časa meša, da postane mast zopet trda. Voda, ki jo mleko vsebuje, se izloči, jedilna mast »Ceres« pa pridobi okus in dah najboljšega čajnega surovega masla in se tudi lahko kot tako uporablja. Z dodatkom enega jajčnega rumenjaka in nekaj soli se kakovost še veliko zboljša. Po tem navodilu pripravljeno »čajno surovo maslo« se sme glasno voljavati zahvalnih delavcev same za domačo potrebo rabiti.

7

Razglas.

C. kr. tobačna tovarna v Ljubljani razpisuje za dobavo pohištva na dan 22. nov. 1911 konkurenčno razpravo.

Ponudbe za to dobavo morajo se najkasneje do 10. ure omenjenega dne c. kr. tobačni tovarni vposlati.

Popolna vsebina razglaš, katera se tu uradno lahko vpogleda, nahaja se v uradni »Laibacher Zeitung«.

C. kr. tobačna tovarna v Ljubljani,

dne 2. novembra 1911.

Prodaja lesa in drv.

Podpisana uprava proda les, kar se ga bo posekalo l. 1911/12 in sicer v krajih:

Opatova gora okoli 1630 m³ bukovega lesa in okoli 4400 m³ bukovih drv za posekanje, — Krakovo okoli 720 m³ hrastovega lesa in Verhje okoli 170 m³ igličastega lesa na kraju posekanja.

Pismene ponudbe naj se pri podpisani upravi, kjer se tudi dajo natančnejša pojasnila, vložijo do 22. novembra 1911 ob 12. opoldne.

C. kr. gozdna in domenska uprava v Kostanjevici (Dolenjsko),

dne 6. novembra 1911.

3780

St. 36000

3723

Razpis ustanov za mestne reveže ljubljanske.

Mestni magistrat ljubljanski ima oddati

„Cesarja Franca Jožefa jubilejske ustanove“

in sicer dve po 50 K, deset pa po 40 K.

Do teh ustanov imajo pravico oni mestni reveži, ki ne dobivajo redne podpore iz ubožnega zaklada.

Prošnje za podelitev ene teh ustanov, katere se bodo izplačale dne 2. decembra, vložiti je pri vložnem zapisniku mestnega magistrata najkasneje

do všteteja 20. novembra t. l.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 1. novembra 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik

Laschan l. r.

Oglejte si!

veliko zalogo koles z originalno znamko

„Puch 1911“

pri **Fr. Čudnu, trgovcu v Ljubljani**

Prešernova ulica — samo nasproti frančiškanske cerkve.

Raznih znamk kolesa od K 110 — naprej vedno v zalogi.

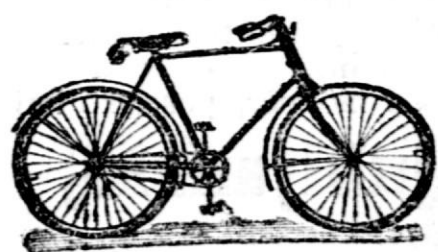
Zaloga šivalnih strojev:

Singer in Ringschiff.

Pouk za vezenje s strojem brezplačno.

Geniki zastoj in poštnine prosto.

Edino zastopstvo za Kranjsko!

918

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg šte. 5

priporoča svojo ogromno zalogo oblek, ulstrov, raglanov, zimskih sukenj in kratkih sako (mikado) z razno kožno podlago za gospode. Velika izbira kostumov, dolgih double plaščev, kril, bluz in košuhovinstih jopic ter paletotov. — Vse v najmodernejšem kroju in barvi.

Solidna postrežba.

Priznane nizke cene!

Lokal

eventuelno
pripraven za trgo-
vino ali obrt, na
Kongresnem trgu
št. 13
se odda v najem
s 1. novembrom.

Natančnejša pojasnila daje upravništvo
»Slov. Narodae«.

2501

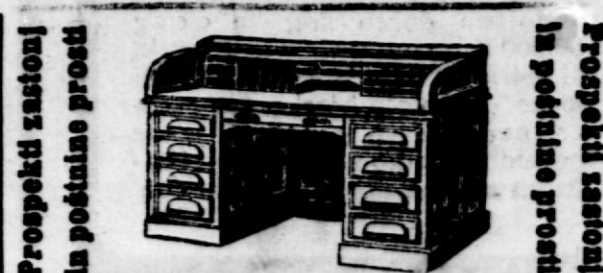
NEIGE DE FLEURS

nova, znanstveno izdelana

krema za roke in obraz.

Higiensko najboljšo toaletno sredstvo.
Pušica po 60 h in 80 h se dobiva povsod.
Lonček 1 K 60 h. 3331

Zaloga v Ljubljani: drogerija Čvančara.

**Moderno pohištvo za pisarne in
sobe za gospode.**

Glogowsky & Co.

c. in kr. dvorni dobavitelj

Gradec, Joanneumsring. Telefon 384.

Prevzema izdelovanje vsesplošnega pohištva.

Proračune izvršujejo lastni arhitekti.

Zenitna ponudba!

3720

Državni uradnik srednje starosti in prijete zunanosti z lepo prihodnostjo, se želi poročiti z izobraženo gospodično iz boljše rodovine v starosti 24 do 30 let, ki ima nekaj premoženja.

Samo resne ponudbe, katerim naj se prida slika iz novejšega časa, ki se pa vrne, blagovolijo se doposlati do 15. novembra 1911 na upravništvo »Slovenskega Naroda« pod »Zvestoba do groba«. Tajnost častna zadeva.

Na debelo in drobno

po nizkih cenah priporočam svojo

bogato založeno

240

trgovino

z galanterijskim in vseh vrst kramarskim blagom in pleteninami.

Devocionalije

in vse vrste blago za božja pota.

Tvorniška zaloga kranjskih glavnikov.

Anton Škof

Ernest Jevnikarjev naslednik

Dunajska cesta, v hiši gostilne št. 6.

Hotel Tratnik „Zlata kaplja“

Ljubljani 1913

Sv. Petra cesta šte. 27

„Lepo zračno sobe.“

Priznana fina kuhinja.

Izborne pijače. Nizke cene.

Lepi restavracijski prostor.

Največji restavracijski vrt v Ljubljani

Kupujte in zahtevajte odine le

CIRIL in METODOV ČAJ

je najboljši.

13

Glavna zaloga pri Prvi slov. zalogi čaja in ruma na debelo v Ljubljani, Rožna ulica šte. 41.

Lastniki vrednostnih papirjev, kapitalisti in borzni interesi čitajo „Wiener Stimmungs-Bericht“

(Izhaja tedensko).

Vsebina: Tržna tendenca. Financni tedenski pregled. Zunanje borze. Informacijska rubrika. Posebej omenjene: Alpska montanska družba. Skodove tovarne. Ogrska splošna premogokopna družba. Plinarnice Manushek. Pivovarnica Poschach. Union, družba za stavbo blago. Buštčradska železnica. Gösska pivovarnica. Anglo-Avstrijska banka. Orientske železnice. Agrarna in rentna banka. Avstrijski Lloyd. Dunajski Bankverein. Delnice drž. železnic. Zemljiško kreditni zavod. Ogrska hipotekna banka. Niževavstrijska eskomptna družba. Mednarodna družba za zavarovanje proti nezgodam. Tržaške plinove delnice. Podunavska paroplovna družba. Tvornica za železo in pločevino Union. Bakrene tovarne avstrijske. Unionska banka. Leykam-Vevče. Länderbanka. Fonciere, peštanska delniška zavarovalna družba. Živnostenska banka. Južna železnica. Splošna prometna banka. Liesinška pivovarnica. Phönix, zavarovalna družba. Zahodnočeška rudniška družba. Nádraske delnice. Kreditni zavod. Gebr. Enderlin d. d. Dunajska stavbna družba. Brnska tvornica sveč. Praška železindustrijska družba. Wernldove delnice. Trbovljska premogokopna družba. Gelsenkirchenski rudnik. Rudnik Phönix. Deutsch-Luxemburški rudnik.

Kurzna poročila in promijski postavitki za vodilne speculacijske papirje dunajske, berlinske in londonske borze.

Dobiva se gratis in tranko pri bančni tvrdki

3465

Ervin & Co., Dunaj l., Tuchlauben št. 9.

Šolske potrebščine

vseh vrst se dobe po najnižjih cenah v

Narodni knjigarni

v Prešernovi ulici št. 7.

Prva največja eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg (nasproti rotovžu) in Sv. Petra cesta 8

Nikelasta moška ura z veržico od K 4-50 naprej
Prava srebrna „ „ „ „ „ 9-70 „
14 kar. zlata „ „ „ „ „ 44- „
Nikelasta damska „ z veržico „ „ 8-50 „
Prava srebrna „ „ „ „ „ 9-50 „
14 kar. zlata „ „ „ „ „ 20- „
Uhani zlato na srebro „ „ „ „ „ 1-80 „
14 kar. zlati uhani „ „ „ „ „ 4-50 „

Lastna tovarna ur v Svisi.

Tovarniška znamka „lko“.

Telefon št. 273.

Telefon št. 237.

Anton Šarc, Ljubljana

Izdelovanje perila, pralnica in svetilolikalnica

z električnim obratom priporoča zelo dobro in so-

lidno izdelano perilo po nizkih cenah.

Opreme za neveste.

Perilo za deklice in dečke za zavode. Platno, šifon in švicarske vezene se kupijo zelo ugodno, dalje rjuhe, brisalke, prti, prtici, nogavice, maje.

Perilo „TETRA“

za gospode in gospe. Kdor trpi na protinu, revmatizmu, ischias, naj nosi le to perilo, in bo ta poskušnja vsakega zadovoljila.

VZORCI NA RAZPOLAGO.